

บทที่ 3

ต้นทุนและรายได้จากการปลูกไม้ประดับให้เข้า

การปลูกไม้ประดับให้เข้าเป็นการลงทุนทางเกษตรกรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งมีรายได้และค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น แต่โดยทั่วไปชาวสวนมิได้บันทึกรายได้และค่าใช้จ่ายโดยละเอียด เพียงแต่อาศัยการจดจำและประสบการณ์ในการปลูกเลี้ยงระยะเวลานานมาประมาณต้นทุนการปลูกของต้นไม้แต่ละขนาดกระถาง ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้จึงได้แยกการคำนวณต้นทุนดังนี้

1. การคำนวณต้นทุนการปลูกไม้ประดับต่อไร่ของพันธุ์ไม้แต่ละชนิด 5 พันธุ์ คือ เสื่บครุฑ หนวดปลาหมึก ส่วนน้อยประแป้ง พิไลเดนมรอน และไทร ในขนาดกระถาง 8 นิ้ว 10 นิ้ว 12 นิ้ว และ 16 นิ้วตามลำดับ เพราะ

ก. ในส่วนไม้ประดับแต่ละส่วนมีจำนวนพันธุ์ไม้ ชนิดของพันธุ์ไม้ ขนาดของต้นไม้แตกต่างกันมาก จึงไม่สามารถจะแยกปริมาณพันธุ์ไม้หรือประมาณจำนวนพันธุ์ไม้แต่ละชนิดในแต่ละส่วนได้ เนื่องจากชาวสวนจะปลูกพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่ต่างกันด้วยปริมาณไม้เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาดไม้ประดับในช่วงเวลานั้น ๆ

ข. อายุการปลูกเลี้ยงของพันธุ์ไม้แต่ละประเภทไม้เท่ากัน และมีวิธีการปลูกเลี้ยงแตกต่างกัน การเจริญเติบโตของต้นไม้ (ความสูง) ไม้เท่ากัน แต่จะแตกต่างกันไปตามแต่ละประเภทของพันธุ์ไม้ ดังนั้นในการคำนวณต้นทุนของพันธุ์ไม้ จึงแยกการคำนวณออกเป็นแต่ละประเภท แต่ละพันธุ์ในขนาดกระถางที่กำหนด

ค. พันธุ์ไม้ประดับทั้ง 5 ประเภทในขนาดกระถางที่กำหนดเป็นพันธุ์ไม้ที่นิยมให้เข้าจัดประดับภายในอาคาร เพราะเป็นไม้คงทนสามารถจัดประดับในอาคารได้ดีกว่าพันธุ์ไม้อื่น ๆ

2. การคำนวณต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าเพื่อการตกแต่งภายในโดยแบ่งขนาดธุรกิจออกเป็น 2 ขนาด คือ ธุรกิจขนาดเล็ก และธุรกิจขนาดใหญ่ จากการศึกษาของผู้นเขียนพบว่า ธุรกิจให้เข้าไม้ประดับมีความแตกต่างกันมากทั้งในแง่ของรายได้ ค่าใช้จ่าย วิธีการดำเนินงาน โครงสร้างของธุรกิจ ส่วนใหญ่ธุรกิจขนาดเล็กจะปลูกต้นไม้ขายและนำไปให้เข้า

ด้วย แต่ธุรกิจขนาดใหญ่ไม่นิยมปลูกเลี้ยงไม้ประดับเอง ทั้งนี้เพราะไม่สามารถควบคุมดูแลได้อย่างทั่วถึง ที่ดินและบริเวณสถานที่ที่เหมาะสมในการปลูกหาได้ยาก และมีราคาค่อนข้างแพง ธุรกิจขนาดใหญ่จึงนิยมซื้อต้นไม้มาจัดประดับ เมื่อต้นไม้โทรมขาดความสวยงามจนไม่สามารถตัดแต่งกิ่ง ลำต้นได้อีกก็จะทำลายหรือทิ้งไป แล้วซื้อต้นไม้ชุดใหม่มาจัดประดับแทน

ธุรกิจตัวอย่างที่คัดเลือกมีลักษณะดังนี้

1. เป็นธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ กล่าวคือ ธุรกิจขนาดเล็ก (เงินลงทุนน้อย) สามารถทำรายได้ประจำเลี้ยงธุรกิจอื่น ๆ เช่น การจัดสวน การจำหน่ายพันธุ์ไม้ ส่วนธุรกิจขนาดใหญ่เป็นธุรกิจที่มีรายได้ดีและผลตอบแทนสูงมาก เป็นที่น่าพอใจแก่การลงทุน
2. เป็นธุรกิจที่ดำเนินกิจการให้เข้าไม้ประดับมาเป็นเวลานานหลายปีแล้ว ซึ่งสามารถกำหนดหาอัตราผลตอบแทนได้ ดังนั้นธุรกิจประเภทเริ่มให้เข้าต้นไม้ใหม่ ๆ จึงไม่อยู่ในข่ายที่จะทำการสำรวจ

ดังนั้นในการศึกษาต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าจะแยกต้นทุนออกตามความโน้มเอียงที่ต้นทุนนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต และต้นทุนใดที่ค่าเป็นต้องเกิดขึ้นไม่ว่าจะทำการผลิตหรือไม่ ซึ่งสามารถแยกออกได้เป็น 2 ประเภท คือ¹

1. ต้นทุนผันแปร (Variable Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยมีส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณการผลิต
2. ต้นทุนคงที่ (Fixed Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่มีจำนวนคงที่สำหรับปริมาณการผลิตจนถึงระดับหนึ่ง ภายในระดับการผลิตนั้น ไม่ว่าปริมาณการผลิตจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ค่าใช้จ่ายประเภทนี้มีจำนวนคงที่

ลักษณะการประเมินต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้า

ต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้า เพื่อการตกแต่งภายในประกอบด้วย

1. ต้นทุนการปลูกไม้ประดับ
2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้เข้าไม้ประดับ

¹ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุรยา การบัญชีต้นทุน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525) หน้า 16.

1. ต้นทุนการปลูกไม้ประดับ

ก. ต้นทุนผันแปร ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายดังนี้

1) ค่าวัสดุที่ใช้ในการปลูก หมายถึง ต้นทุนในการซื้อหรือจัดหาวัสดุซึ่งภาชนะที่ใช้ในการปลูกและเครื่องปลูก อันได้แก่ ภาชนะ เครื่องปลูก (ดิน ขุยมะพร้าว ปุ๋ยคอก ทราย)

1.1) ค่าภาชนะ ภาชนะที่ใช้ปลูกไม้ประดับในที่นี้จะใช้ภาชนะดินเผา เพราะสามารถระบายน้ำได้ดี สามารถปรับอุณหภูมิได้ดีกว่าภาชนะพลาสติก และเป็นที่ยอมรับกันมาก หาได้ง่าย ราคาถูก ภาชนะที่ใช้มีขนาดต่าง ๆ ได้แก่ ภาชนะขนาด 8 นิ้ว 10 นิ้ว และ 12 นิ้ว โดยนิยมซื้อเป็นถาด (1 ถาดมีภาชนะ 3 ลูก ประกอบด้วยภาชนะขนาด 8 นิ้ว 10 นิ้ว และ 12 นิ้ว) ราคาถาดละ 11-13 บาท หรือจะซื้อเป็นร้อยก็ได้ ส่วนภาชนะขนาดใหญ่ เช่น ภาชนะมังกรขนาด 16 นิ้ว 18 นิ้ว 24 นิ้ว มีขายเป็นร้อยหรือเป็นคันรถ

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับภาชนะจะแบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ

ระยะแรก คือ ค่าภาชนะขนาดเล็กที่ใช้เมื่อเริ่มปลูกต้นกล้า หรือนำท่อนพันธุ์ กิ่งพันธุ์ มาปลูกในภาชนะ

ระยะที่สอง คือ การเปลี่ยนภาชนะปลูก เป็นการย้ายภาชนะปลูกให้มีขนาดใหญ่กว่าภาชนะปลูกเดิม เพื่อให้ขนาดของภาชนะเหมาะสมกับความสูงของต้นไม้ และให้ต้นไม้โตเจริญเติบโตได้ดี

1.2) ค่าเครื่องปลูก ประกอบด้วยดินและอินทรีย์วัตถุที่ใช้ในการปลูก ซึ่งแยกอธิบายได้ดังนี้

- ดินปลูก ดินที่ใช้ปลูกมีทั้งดินที่ กทม. ทำขาย ดินผสม ดินขุยไผ่ ดินทอ้งร่อง ดินร่วน ซึ่งมีราคาแตกต่างกัน ถ้าเป็นดินจากทอ้งร่องส่วน ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจะมีเฉพาะค่าแรงงานในการขุดทอ้งร่องส่วน โดยไม่คิดค่าดิน ราคาหาบละ 20 บาท ส่วนดินขุยไผ่หรือดินผสม ราคาเฉลี่ยคันรถละ 2,500-3,000 บาท ต่อ 5-6 คิวบิกเมตร หรือ ล้อเรอละ 3,500-4,000 บาท เฉลี่ยคิวบิกเมตรละ 350-550 บาท ส่วนดินร่วนทั่ว ๆ ไป ซึ่งจะต้องผสมกับอินทรีย์วัตถุอื่น ๆ เฉลี่ยราคาคิวบิกเมตรละ 100-120 บาท

- ส่วนผสมของเครื่องปลูก เช่น ขุยมะพร้าว กากมะพร้าวสับ เปลือกถั่ว ใบหญ้าแห้ง กากตกตะกอนจากโรงงานต่าง ๆ ปกติเกษตรกรจะซื้อเป็นกระสอบ ราคาเฉลี่ยกระสอบละ 25 บาท หรือคิวบิกเมตรละ 250-280 บาท

- ค่าปุ๋ย หมายถึง ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยเทศบาล หรือปุ๋ยอินทรีย์ มีทั้งปุ๋ยอินทรีย์สดและแห้ง ได้แก่ มูลสัตว์ต่าง ๆ โดยใส่ในขณะเริ่มปลูกครั้งแรกผสมกับดิน ปุ๋ยอินทรีย์สด ราคาประมาณกิโลกรัมละ .70-3.00 บาท ปุ๋ยอินทรีย์แห้งราคาประมาณ กิโลกรัมละ 8.00-15.00 บาท

1.3) หลักปลูก สำหรับพันธุ์ไม้ตระกูลพืโลเตนดรอน มีค่าวัสดุปลูกเพิ่มเติมจากพันธุ์ไม้อื่น ๆ คือ ค่าหลักปลูก ซึ่งมีหลายประเภท และมีราคาต่าง ๆ ดังนี้

- หลักมะพร้าวปาด เป็นไม้หลักกากมะพร้าว เอาลวดพันหลัก
- หลักลวด ใช้โยมะพร้าวหุ้มแล้วเอาตาข่ายลวดพัน

<u>ความสูงของหลัก (เมตร)</u>	<u>ราคาหลักมะพร้าวปาดต่อหลัก (บาท)</u>	<u>ราคาหลักลวดต่อหลัก (บาท)</u>
0.30	-	5
0.50	5	7
0.75	7	9-10
1.00	8	13
1.50	15	20

2) ค่าพันธุ์ไม้ หมายถึง ต้นทุนในการซื้อหรือเพาะชำพันธุ์ไม้ประดับ ถ้าเกษตรกรไต่ก่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์โดยการซื้อ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ได้แก่ ค่าซื้อพันธุ์ไม้ ซึ่งอาจรวมค่าขนส่ง หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แต่ถ้าเพาะชำเอง ผู้ปลูกก็ต้องเสียค่าจ้างแรงงานเพาะชำไม้ประดับ วัสดุที่ใช้ในการเพาะชำ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับต้นพันธุ์ หรือก่อนพันธุ์จะเกิดขึ้นครั้งแรกที่เริ่มทำการปลูกเท่านั้น

ค่าพันธุ์ไม้ต่าง ๆ มีราคาแตกต่างกันดังนี้

2.1) เสียบครุฑ กิ่งตอนจะมีราคากิ่งละ 1-2 บาท

2.2 หนวดปลาหมึก ต้นพันธุ์ส่วนใหญ่จะได้จากการซื้อ โดยซื้อเป็นกะบะกะบะละ 200-400 บาท มีจำนวน 100-200 ต้น (ความสูงโดยเฉลี่ยประมาณต้นละ 2-5 เซนติเมตร) ราคาเฉลี่ยต้นละ 2 บาท

2.3) พืโลเตนดรอน ต้นพันธุ์จะปลูกรวม ๆ กันโดยให้กิ่งเสียบในกระถางขนาดใหญ่ เมื่อจะนำมาปลูกจะปักชำโดยตัดยอดมาปลูกเสียบในหลักที่เตรียมไว้ที่กระถาง จัดให้พันหลักให้ดูสวยงาม กระถางละ 3 กิ่งหรือถ้าต้องการให้ดูสวยงาม และเติมหลักเร็วยิ่งขึ้นจะใช้ 6 กิ่งก็ได้ ราคาเฉลี่ยกิ่งละ 2-3 บาท หรือ 3 กิ่ง 10 บาท

2.4) ส่วนน้อยประแบ้ง เฉลี่ยราคาต้นพันธุ์ต้นละ 10-20 บาท ต้นพันธุ์จะเป็นต้นที่มีอายุมาก ใบตอนล่างร่วงหมด ต้นสูงปลูกลมองดูไม่ล้วยงาม มาตัดขยายพันธุ์ใหม่ ให้แตกตาใหม่ที่ต่อเดิม ต้นหนึ่งสามารถตัดมาตอน เฉลี่ยได้ 10-20 ท่อนต่อต้น หรือเฉลี่ยท่อนพันธุ์ละ 2 บาท

2.5) ไทร ค่ากิ่งพันธุ์ของไทร อาจจะได้จากการปักชำในฮีแก้วแกลบ หรือตอนก็ได้ ส่วนใหญ่ต้นไทรที่ปลูกเพื่อประดับในอาคารนิยมใช้วิธีตอน เพราะการตอนกิ่งสามารถจะกำหนดความสูงของต้นไม้ที่ต้องการ กิ่งตอนของไทรจะมีราคาแตกต่างกันไปตามขนาด (ความสูง) ของต้นไทร ในที่นี้จะใช้กิ่งตอนที่มีความสูงประมาณ 50-70 เซนติเมตร ราคาเฉลี่ยกิ่งละ 10 บาท

3) ค่าแรงงานในการปลูก ได้แก่ ค่าแรงงานในการผสม เครื่องปลูก นำกิ่งพันธุ์หรือต้นพันธุ์มาปลูกในกระถาง ค่าแรงงานยกหรือจัดวางกระถาง เปลี่ยนกระถางปลูกขยายพันธุ์ไม้ เป็นต้น ปกติแรงงานที่ใช้จะทำงานทุกอย่างที่กล่าวข้างต้น ส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่มีความชำนาญและประสบการณ์ในการปลูก ซึ่งเป็นแรงงานจากครัวเรือนหรือจะจ้างแรงงานรายวันเป็นประจำ อัตราค่าแรงเฉลี่ยวันละ 80 บาท

4) ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษา

4.1) ค่าปุ๋ยเคมี จะมีการใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอในระหว่างปี โดยเฉพาะภายหลังจากการปลูก การใส่จะใส่เพียงเล็กน้อยแต่บ่อยครั้ง ปุ๋ยเคมีที่เกษตรกรนิยมใช้มากคือ ปุ๋ยสูตร 15-15-15 สูตร 20-20-20 และปุ๋ยสูตร 18-6-12 เมื่อต้องการใช้สำหรับบำรุงลำต้นและใบปุ๋ย ปุ๋ยที่ใช้ส่วนมากใช้ในรูปของปุ๋ยเม็ด ผง โดยใส่เฉลี่ย 20 วันต่อครั้ง หรือเดือนละ 2 ครั้งก็ได้ ปุ๋ยเคมีจะขายเป็นกระสอบหรือเป็นกิโลกรัม ในราคาเฉลี่ยกระสอบละ 340 บาท (1 กระสอบบรรจุ 50 กิโลกรัม) หรือเป็นถุง ราคาถุงละ 35 บาท เฉลี่ยราคา กิโลกรัมละ 7 บาท

4.2) ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูพืช แมลงหรือศัตรูที่ก่อความเสียหายแก่ไม้ประดับ ได้แก่ เพลี้ยต่าง ๆ เมื่อต้นไม้เป็นโรคพืช หรือมีศัตรูพืชรบกวน เกษตรกรนิยมใช้วิธีตัดแต่งเสียใหม่ หากเห็นว่าไม่สามารถรักษาได้ ก็จะทำลายหรือทิ้งไป เกษตรกรจะใช้จ่ายกำจัดแมลงน้อยมาก ยาม่าแมลงที่เกษตรกรใช้มีหลายชนิด เช่น เชฟริน 85 โพลีตอน อี 605 ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 110 บาท นอกจากนั้นต้นไม้ภายในจำ เป็นต้องใช้น้ำยาเคลือบใบหรือเช็ดใบ โดยเฉพาะในการบำรุงรักษาปีที่ 2-3 เนื่องจากต้นไม้ที่ตั้งไว้ในที่ร่มนาน ๆ

ที่ใบจะมีฝุ่นจับ ทำให้หมดความสวยงาม การทำความสะอาดให้ใช้ผ้านุ่ม ๆ เช็ดที่ใบเบา ๆ หรืออาจจะใช้ผ้าชุบน้ำสบู่น้ำส้ม หรือน้ำส้มที่มีขายตามท้องตลาด เช่น ไซโฟน่า Cuflutrin โดยเฉลี่ยค่าน้ำยาที่ใช้ในการทำความสะอาดใบ 1,000 cc. ราคา 45 บาท

4.3) ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า เกษตรกรที่ปลูกไม้ประดับส่วนใหญ่มักจะอยู่ ตัดริมคลองหรือแม่น้ำ โดยเฉพาะในเขตที่ศึกษาเป็นที่ดินที่อยู่ติดคลอง หรือมีแปลงท้องร่องจาก แม่น้ำลำคลอง การรดน้ำมักจะใช้น้ำจากลำคลอง โดยสูบน้ำต่อท่อ พี.วี.ซี. มายังส่วน และ ใช้น้ำสายยางต่อจากท่อมาฉีดรดน้ำ ดังนั้นในที่นี้จึงไม่มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับน้ำ จะมีเฉพาะค่าไฟฟ้า ที่เกิดจากการใช้เครื่องสูบน้ำ เพื่อใช้ในการรดน้ำ ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยเดือนละ 400 บาทต่อไร่

4.4) ค่าแรงงาน ได้แก่ ค่าแรงงานในการรดน้ำ ไล่ปุ๋ย พ่นยา ตัดแต่งกิ่ง กำจัดวัชพืช แรงงานที่จ้างมีทั้งแรงงานประจำและชั่วคราว เฉลี่ยไร่ละ 1 คน อัตราค่าแรงเฉลี่ยวันละ 80 บาท

ข. ต้นทุนคงที่ ต้นทุนคงที่ในการปลูกไม้ประดับในสวนไม้ มีดังนี้คือ

1.) ค่าจัดการดูแลสวนของเจ้าของสวน จากการสอบถามเกษตรกรไม้ประดับ ปรากฏว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ทำสวนมาประมาณ 10-40 ปี มีความรู้และประสบการณ์มานาน แต่ไม่เคยคิดค่าตอบแทนให้ตนเอง ซึ่งเมื่อพิจารณาในรูปค่าเสียโอกาสในการใช้ แรงงานของเกษตรกรกล่าวคือ ถ้าเจ้าของสวนไม่ได้จัดการดูแลและบริหารงานทั่วไปด้วย ตนเอง ก็อาจต้องมีการจ้างแรงงาน ในที่นี้ได้ประเมินเงินเดือนและค่าแรงงานเป็นรายค่า คงที่เป็นเงินปีละ 30,000 บาท

2) ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินและอุปกรณ์

ค่าเสื่อมราคา หมายถึง ต้นทุนของทรัพย์สินถาวรที่คิดเป็นค่าใช้จ่าย ในงวดบัญชีต่าง ๆ ที่ได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินถาวรนั้น เนื่องจากการใช้ทรัพย์สินถาวรใน การดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดรายได้ย่อมทำให้สินทรัพย์ถาวรนั้นสึกหรอหรือ เสื่อมราคาลงไป ดังนั้นการเสื่อมสภาพและการสึกหรอของทรัพย์สินถาวรจึงควรคิดเป็นต้นทุนของการดำเนินงานด้วย

ในที่นี้การคิดค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในการปลูกไม้ประดับใช้วิธีอัตรา เส้นตรง (Straight Line Method) โดยถือว่าสินทรัพย์ถาวรได้ใช้งานเท่า ๆ กันทุกปี และไม่มีราคาเศษเหลืออยู่ เมื่อหมดอายุการใช้งานแล้ว

$$\text{ค่าเสื่อมราคา} = \frac{\text{มูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มา} - \text{ราคาเศษ(ราคาซาก)}}{\text{อายุการใช้งาน}}$$

ทรัพย์สินที่ใช้ในการปลูกไม้ประดับดังนี้

2.1) เรือนต้นไม้ ค่าใช้จ่ายในการปลูกเรือนต้นไม้ของเกษตรกร แต่ละรายมีความแตกต่างกันมาก โดยทั่วไปค่าก่อสร้างเรือนต้นไม้จะลงทุนปลูกสร้างด้วยเงินจำนวนน้อย อันเป็นลักษณะของเรือนต้นไม้ซึ่งไม่แข็งแรงคงทนนัก ค่าก่อสร้างเรือนต้นไม้ รวมทั้งค่าแรงงานและอุปกรณ์ต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับขนาดของเรือนต้นไม้ และประเภทไม้ที่ใช้ จากสภาพความเป็นจริงที่เห็นจากการสำรวจ เรือนต้นไม้ในสวนไม้ประดับส่วนใหญ่ใช้ไม้จำพวก ไม้รวก ไม้แดง ค่าก่อสร้างประมาณ 20,000-50,000 บาท

นอกจากเรือนต้นไม้แล้ว ปัจจุบันเกษตรกรนิยมใช้ตาข่ายกรองแสงแทนการปลูกสร้างเรือนต้นไม้ เพราะสามารถพรางแสงได้ดี โดยเลือกเปอร์เซ็นต์ความต้องการที่จะกรองแสงให้ต้นไม้ได้ เช่น ระดับการกรองแสง 30% 70% 80% ราคาตาข่ายมีดังนี้

- ตาข่ายกรองแสง 50% กว้าง 81 เซนติเมตร ยาว 100 เมตร ม้วนละ 1,500 บาท
- ตาข่ายกรองแสง 70% กว้าง 122 เซนติเมตร ยาว 100 เมตร ม้วนละ 2,000 บาท

2.2) เครื่องสูบน้ำ ชาวสวนจะใช้เครื่องสูบน้ำเพื่อสูบน้ำขึ้นมาจากลำคลอง เครื่องสูบน้ำมียี่ห้อและกำลังแรงม้าต่าง ๆ กันหลายชนิด เครื่องสูบน้ำมีทั้งชนิดที่ใช้ไฟฟ้า ใช้น้ำมันเบนซิน หรือน้ำมันดีเซล สวนไม้ประดับซึ่งมีเนื้อที่ประมาณ 1-10 ไร่ ใช้เครื่องสูบน้ำขนาดกำลัง 2-3 แรงม้า ราคาเครื่องสูบน้ำขึ้นอยู่กับขนาด คุณภาพ และลักษณะของเครื่องยนต์

2.3) ท่อส่งน้ำ ส่วนใหญ่ชาวสวนนิยมใช้ท่อเอสลอน (ท่อ พี.วี.ซี.) ต่อท่อจากลำคลองช่วงสั้น ๆ แล้วนำมาต่อกับสายยาง ท่อเอสลอนมีขายเป็นท่อนยาวท่อนละ 4 เมตร ราคาท่อเอสลอน มีดังนี้

- ท่อ PVC ขนาด 3/4 นิ้ว ราคาท่อนละ 19-20 บาท
- ท่อ PVC ขนาด 1 นิ้ว ราคาท่อนละ 26-27 บาท

2.4) สายยาง เมื่อชาวสวนจะรดน้ำต้นไม้ ชาวสวนจะต้องต่อสายจากท่อส่งน้ำที่สูบน้ำจากลำคลอง สายยางที่ใช้เป็นสายยางพลาสติกใส่ราคาแตกต่างกันตามความหนาของเส้นยาง สายยางที่ใช้ส่วนมากขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1-1 $\frac{1}{2}$ นิ้ว ราคาของสายยางขนาด 1 $\frac{1}{2}$ นิ้ว ราคาเฉลี่ยเมตรละ 20 บาท การซื้อจะซื้อเป็นขดหรือม้วน หรือ

ซื้อตามจำนวนเมตรที่ใช้

2.5) เครื่องพ่นยา ใช้สำหรับพ่นยาฆ่าแมลง ส่วนแต่ละแห่งจะใช้เครื่องพ่นยาที่มีขนาดและลักษณะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปริมาณการไร่ งาน ราคาของเครื่องพ่นยาและชนิด เช่น กระจกฉีดขนาดเล็กรวมตาอันละ 100-200 บาท หรือเครื่องพ่นยาฉีดพร้อมกับโบกสะพายข้างขนาด 8 ลิตร ราคาเครื่องละ 300 บาท

2.6) เครื่องมือต่าง ๆ ส่วนแต่ละแห่งจะมีปริมาณเครื่องมือชนิดต่าง ๆ แตกต่างกันไป ราคาของเครื่องมือต่าง ๆ มีดังนี้

- กรรไกรตัดแต่งกิ่ง ราคาเล่มละ 35-50 บาท
- พลั่ว ราคาอันละ 4-15 บาท
- จอบพร้อมด้ามชุดละ 100 บาท

เครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้มีราคาไม่สูงมากนัก ดังนั้นในที่นี้จะเฉลี่ยค่าเครื่องมือต่าง ๆ ปีละ 500 บาทต่อไร่

3) ค่าเช่าที่ดิน

ค่าเช่าที่ดินที่ใช้ในการปลูกเลี้ยงไม้ประดับ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกษตรกรต้องจ่ายในแต่ละปีต่อไร่ สำหรับค่าที่ดินที่ใช้ปลูกเลี้ยงไม้ประดับ สำหรับเกษตรกรที่เป็นเจ้าของที่ดินของตนเอง การคำนวณต้นทุนการปลูกจะนำอัตราค่าเช่าที่ดินในท้องถิ่นประเมินเป็นค่าใช้จ่าย สำหรับการไร่ที่ดินของตนเองด้วยปีละ 2,000 บาทต่อไร่

2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เข้าต้นไมประดับ

เป็นค่าใช้จ่ายเริ่มตั้งแต่นำต้นไมประดับไปจัดประดับในอาคาร ประกอบด้วยค่าใช้จ่าย ดังนี้คือ

ก. ค่าใช้จ่ายผันแปร

1) ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบำรุงรักษาต้นไม้นำไปประดับในอาคารหรือหลังจากนำต้นไมประดับจากอาคารมาบำรุงรักษาจนกว่าต้นไม้มันจะแข็งแรง สวยงาม และนำไปหมุนเวียนจัดประดับใหม่ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้แก่ ค่าปุ๋ยเคมี ค่ายาป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ค่าน้ำยาเคลือบใบ ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า ค่าแรงงานดูแลรักษา ค่าวัสดุที่ใช้ในการปลูกเพื่อเพิ่มเติมเครื่องปลูกในระหว่างปี เป็นต้น

2) ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่มีได้เกี่ยวกับการปลูกไม้ประดับโดยตรง เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของธุรกิจ ได้แก่

2.1) ค่าน้ำมัน และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรถยนต์ ได้แก่ ค่าน้ำมัน ค่าซ่อมแซม และค่าบำรุงรักษารถยนต์ ซึ่งเป็นพาหนะในการเดินทางเพื่อติดต่อทำธุรกิจ ตลอดจนการขนย้ายต้นไม้ไปหมุนเวียนจัดประดับในอาคาร และบรรทุกต้นไม้จากสวนไม้ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าน้ำมันและค่าซ่อมแซม บำรุงรักษารถยนต์ขึ้นอยู่กับระยะทางไกลใกล้ระหว่างสถานที่จัดประดับและสถานที่ประกอบธุรกิจหรือเรือนต้นไม้ นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับชนิดของรถยนต์ที่ใช้ เช่น เครื่องยนต์ดีเซล จะใช้น้ำมันมากกว่าเครื่องยนต์เบนซิน

2.2) ค่าเช่ารถ ได้แก่ ค่าเช่ารถขนย้ายต้นไม้ ถ้าธุรกิจมีรถบรรทุกขนย้ายต้นไม้เอง ก็จะไม่มียค่าใช้จ่ายประเภทนี้ แต่ถ้าหากไม่มีรถบรรทุกเองหรือมีรถบรรทุกแต่มีไม่เพียงพอต่อการขนย้ายต้นไม้ ก็อาจจะต้องมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเช่ารถบรรทุกเพื่อขนย้ายต้นไม้ ค่าขนย้ายต้นไม้ไปสลับเปลี่ยนหรือจัดประดับ ขึ้นอยู่กับระยะทางหรือจำนวนต้นไม้ที่ขนส่ง การเช่ารถอาจจะจ้างแบบเหมาต่อเที่ยว หรือเป็นรายวันก็ได้

2.3) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของกิจการ เช่น ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าไปรษณียากร ค่ารับรอง ค่าใช้จ่ายเปิดเตล็ด ค่าภาษีการค้า ค่าสวัสดิการพนักงาน ค่าธรรมเนียมธนาคาร เป็นต้น

2.4) ค่าภาษีการค้า การปลูกไม้ประดับไม่ว่าการปลูกเพื่อจำหน่ายหรือให้เช่า เกษตรกรไม่เคยเสียภาษีเลย แต่ถ้าเป็นธุรกิจที่จัดตั้งในรูปของนิติบุคคล เช่น บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด จะต้องจัดทำบัญชีและเสียภาษีตามประมวลรัษฎากร

ข. ค่าใช้จ่ายคงที่

1) เงินเดือนและค่าจ้าง หมายถึง ค่าแรงที่มีได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการปลูกไม้ประดับเป็นค่าแรงในการบริหารงานทั่วไปในการให้เช่าไม้ประดับ ได้แก่ เงินเดือนผู้จัดการ หัวหน้าคูมงาน พนักงานประจำสำนักงาน พนักงานบัญชี และคนงานที่ใช้ในการขนย้ายต้นไม้ไปจัดประดับตามสถานที่ต่าง ๆ

2) ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินและอุปกรณ์ หมายถึง ต้นทุนการใช้ทรัพย์สินถาวรในการดำเนินงานให้เช่าไม้ประดับ เพื่อก่อให้เกิดรายได้อของกิจการ ทรัพย์สินที่ใช้ในกิจการจะมีแตกต่างกันไป ซึ่งจะกล่าวต่อไปในการคำนวณต้นทุนของธุรกิจขนาดเล็กลงและธุรกิจขนาดใหญ่

3) ค่าเช่าสถานที่วางต้นไม้ หมายถึง ค่าตอบแทนซึ่งจะให้แก่เจ้าของที่ดิน ซึ่งอนุญาตให้ธุรกิจนำต้นไม้ไปตั้งเพื่อพักพิง หรือค่าตอบแทนการนำที่ดินที่ประกอบกิจการของธุรกิจให้เช่าต้นไม้ หรือสถานที่ติดต่อของธุรกิจ จำนวนค่าเช่าของแต่ละธุรกิจจะแตกต่างกัน

ขึ้นอยู่กับทำเลที่ตั้งของธุรกิจนั้น ๆ

การคำนวณต้นทุนการปลูกไม้ประดับต่อไร่¹

ในการคำนวณต้นทุนการปลูกไม้ประดับต่อไร่ จะกำหนดสมมติฐานบางประการเกี่ยวกับการปลูกไม้ประดับไว้ดังนี้ คือ¹

- การปลูกเลี้ยงไม้ประดับ ในที่นี้จะแบ่งขั้นตอนการปลูกเป็น 2 ระยะคือ เริ่มปลูกในกระถางขนาดเล็ก แล้วย้ายกระถางปลูกให้มีขนาดใหญ่กว่าเดิม โดยพิจารณาขนาดของกระถางให้เหมาะสมกับความสูงของต้นไม้ และความนิยมในท้องตลาดที่ไม้ประดับในรูปทรงเตี้ยหรือทรงสูงเพื่อนำไปจัดประดับดังนี้

<u>ชื่อพันธุ์ไม้</u>	<u>เริ่มปลูกในกระถาง (นิ้ว)</u>	<u>เปลี่ยนกระถางปลูกขนาด (นิ้ว)</u>
เสียบครุฑ	4	8
หนวดปลาหมึก	6	10
พิโลเดนดรอน	12	ไม่เปลี่ยน
ลำวน้อยประแป้ง	12	ไม่เปลี่ยน
ไทร	10	16

สำหรับพิโลเดนดรอน และลำวน้อยประแป้งไม่ต้องเปลี่ยนกระถางปลูกอีก เพราะการปลูกต้องการความสวยงามของต้น โดยเฉพาะพิโลเดนดรอนต้องปลูกให้เลี้ยงพุ่มหลัก ถ้าเปลี่ยนกระถางปลูกก็ต้องเปลี่ยนหลักปลูกให้เหมาะสมกับกระถาง ซึ่งจะทำให้ต้นไม้ขาดความสวยงามและทำให้ต้นทุนการปลูกเพิ่มสูงขึ้น

- กระถางขนาดต่าง ๆ จะปลูกต้นไม้ให้เหมาะสมกับความสูงของต้นไม้ได้ดังนี้

<u>กระถางขนาด (นิ้ว)</u>	<u>ความสูงของต้นไม้ (เมตร)</u>
8	.20 - .50
10	.51 - .70
12	.71 - 1.50
16	1.51 - 2.00

¹ ที่มา จากการสัมภาษณ์นางสละ ชื่นชอบ นายสำรวจ ไทรประเสริฐศรี

ตารางที่ 2 ค่ากระถางที่ใช้เมื่อ เริ่มปลูก

ลำดับที่	ชื่อพันธุ์ไม้	ขนาดกระถาง (นิ้ว)	จำนวนกระถาง ต่อไร่ (ลูก)	ราคาต่อ		จำนวนเงิน	
				กระถาง(บาท)		(บาท)	
1	ลิ้นจี่	4	16,384	-	70	11,468	80
2	หนวดปลาหมึก	6	8,114	1	-	8,114	-
3	พิโลเตนดรอน	12	4,956	8	-	39,648	-
4	ลำวน้อยประแป้ง	12	4,956	8	-	39,648	-
5	ไทร	10	2,754	3	50	9,639	-

วิธีคำนวณ

ค่ากระถางที่ใช้เมื่อเริ่มปลูกต่อไร่ = จำนวนกระถางต่อไร่ x ราคาต่อกระถาง

เนื่องจากค่ากระถางที่ใช้เมื่อเริ่มปลูก ผู้ปลูกเลี้ยงจะต้องจ่าย เงินลงทุนครั้งแรกที่เริ่มลงมือปลูก และกระถางนั้นจะใช้ได้ต่อไปใน 1 ปีเท่านั้น กระถางนั้นก็แตก หัก เปื่อย หรือเสียหายใช้งานไม่ได้ ฉะนั้นการคำนวณต้นทุนจึงต้องจัดสรรค่ากระถางที่ใช้เมื่อเริ่มลงมือปลูกตามระยะเวลาการใช้

วิธีคำนวณ

จำนวนเงินค่าซื้อกระถาง (ตารางที่ 2) x ระยะเวลา
 ค่ากระถางที่ใช้เมื่อเริ่มปลูกต่อครั้ง = $\frac{\text{ที่ใช่ปลูก (เดือน)}}{\text{อายุการใช้งาน (12 เดือน)}}$

ตัวอย่างการคำนวณ

ค่ากระถางที่ใช้เมื่อเริ่มปลูกของ ลิ้นจี่ = $\frac{11,468.80}{12} \times 2 = 1,911.47$ บาท

ค่ากระถางที่ใช้เมื่อเริ่มปลูกของหนวดปลาหมึก = $\frac{8,114}{12} \times 3 = 2,028.50$ บาท

ค่ากระถางที่ใช้เมื่อเริ่มปลูกของไทร = $\frac{9,639}{12} \times 2 = 1,606.50$ บาท

สำหรับต้นพิโลเตนดรอนและลำวน้อยประแป้งไม่ต้องจัดสรรค่ากระถางที่ใช้เมื่อเริ่มปลูก เพราะการปลูกพันธุ์ไม้ทั้งสองนั้นไม่ต้องเปลี่ยนกระถางปลูกอีก การปลูกจะปลูกอยู่ในกระถาง

ดังกล่าวจนกว่าจะหมดอายุการใช้งาน หรือจนกว่าต้นไม้จะตายหรือขาดความสวยงามจนไม่สามารถตกแต่งให้สวยงามได้ จึงต้องทำลายหรือทิ้งไปหรือนำต้นพันธุ์ไปขยายพันธุ์ใหม่

- ค่ากระถางปลูก เป็นการย้ายกระถางปลูกให้มีขนาดใหญ่กว่ากระถางเดิม ซึ่งแสดงไว้ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่ากระถางปลูกต่อไร่

ลำดับที่	ชื่อพันธุ์ไม้	ขนาดกระถาง (นิ้ว)	จำนวนกระถาง ต่อไร่ (ลูก)	ราคาต่อ		จำนวนเงิน	
				กระถาง (บาท)		(บาท)	
1	เสีบครุฑ	8	16,384	1	50	24,576	-
2	หนวดปลาหมึก	10	8,114	3	50	28,399	-
3	ไทร	16	2,754	25	-	68,850	-

วิธีคำนวณ

ค่ากระถางปลูกต่อไร่ = จำนวนกระถางต่อไร่ x ราคาต่อกระถาง

จากตารางที่ 2 และตารางที่ 3 สรุปได้เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่ากระถางทั้งสิ้นต่อไร่ของการปลูกพันธุ์ไม้ทั้ง 5 ชนิด ได้ดังนี้ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 ค่ากระถางปลูกทั้งสิ้นต่อไร่

ลำดับที่	ชื่อพันธุ์ไม้	ค่ากระถางที่ใช้เมื่อ		ค่ากระถางปลูก (บาท)	ค่ากระถางทั้งสิ้น (บาท)
		เริ่มปลูก (บาท)			
1	เสีบครุฑ	1,911	47	24,576	26,487
2	หนวดปลาหมึก	2,028	50	28,399	30,427
3	พิโลเตนดรอน	39,648	-	-	39,648
4	ลำวน้อยประแป้ง	39,648	-	-	39,648
5	ไทร	1,606	50	68,850	70,456

วิธีคำนวณ

ค่ากระถางทั้งสิ้นต่อไร่ = ค่ากระถางที่ใช้เมื่อเริ่มปลูกต่อไร่ + ค่ากระถางปลูกต่อไร่

1.2 ค่าเครื่องปลูก ในที่นี้จะใช้ดินร่วนผสมกับอินทรีย์วัตถุอื่น เฉลี่ยราคา คิวบิกเมตรละ 350 บาท เครื่องปลูก 1 คิวบิกเมตร จะปลูกได้ในปริมาณและราคาตามขนาด กระจ่างใต้ดังนี้ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 ปริมาณและราคาของเครื่องปลูกต่อไร่

ขนาด กระจ่าง (นิ้ว)	เครื่องปลูก 1 ม ³		ค่าเครื่องปลูก เฉลี่ยต่อกระจ่าง		จำนวนกระจ่าง ต่อไร่ ¹ (ลูก)	ค่าเครื่องปลูก ต่อไร่ ¹ (บาท)	
	จำนวนกระจ่าง ¹ (ลูก)	จำนวนเงิน (บาท)	(บาท)				
8	461	350	-	76	16,384	12,451	84
10	214	350	1	64	8,114	13,306	96
12	86	350	4	07	4,956	20,170	92
16	35	350	10		2,754	27,540	-

ที่มา จากการสอบถามข่าวสวนไม้ประดับจำนวน 20 ราย จาก 30 ราย เปรียบเทียบกับการคำนวณและศึกษาสภาพความเป็นจริงที่เห็นจากการศึกษา

วิธีคำนวณ ค่าเครื่องปลูกต่อไร่จะต้องคำนวณตามลำดับดังนี้

$$\text{ค่าเครื่องปลูกเฉลี่ยต่อกระจ่าง} = \frac{\text{จำนวนเงินค่าเครื่องปลูก 1 ม}^3}{\text{จำนวนกระจ่างต่อเครื่องปลูก 1 ม}^3}$$

$$\text{ค่าเครื่องปลูกต่อไร่} = \text{ค่าเครื่องปลูกต่อกระจ่าง} \times \text{จำนวนกระจ่างต่อไร่}$$

1.3 ค่าหลักขวด จะมีเฉพาะต้นฟิลิเดนดรอน ซึ่งปลูกในกระจ่างขนาด 12 นิ้ว จำนวน 4,956 กระจ่าง ใช้หลักขวดหลักละ 13 บาท เป็นเงิน 64,428 บาท

2. ค่าพันธุ์ไม้

- เล็บครุฑจำนวน 16,384 กระจ่าง กิ่งละ 2 บาท = 32,768 บาท
- ทนตปลาหมึกจำนวน 8,114 กระจ่าง กิ่งละ 2 บาท = 16,228 บาท
- ฟิลิเดนดรอนจำนวน 4,956 กระจ่าง กระจ่างละ 6 กิ่ง ราคา 20 บาท

= 99,120 บาท

¹ ูรรายละเอียดภาคผนวก ค. หน้า 96-101.

- ส่วน้อยประแบ้ง 4,956 กระจาง ท่อนพันธุละ 2บาท=9,912 บาท
- ไทรจำนวน 2,754 กระจาง กิ่งละ 10 บาท = 27,540 บาท

3. ค่าแรงงานในการปลูก จะแสดงไว้ในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนแรงงานและค่าแรงงานในการปลูกต่อไร่'

ขนาด กระจาง (นิ้ว)	จำนวน กระจางต่อไร่' (กระจาง)	แรงงานปลูก		จำนวนวันที่ ใช้ในการ ปลูก (วัน)	อัตราค่า แรงงานต่อ วัน (บาท)	ค่าแรงงานใน การปลูกทั้งสิ้น	
		จำนวนคน ต่อวัน	จำนวนกระจาง ที่ปลูกต่อวัน			ต่อไร่'	(บาท)
8	16,384	1	250	65	80 -	5,200	-
10	8,114	1	200	40	80 -	3,200	-
12*	4,956	1	80*	62	80 -	4,960	-
12	4,956	1	120	41	80 -	3,280	-
16	2,754	1	80	34	80 -	2,720	-

ที่มา จากการสอบถามชาวสวนไม้ประดับ จำนวน 20 ราย จาก 30 ราย เปรียบเทียบ
กับการคำนวณและศึกษาสภาพความเป็นจริงที่เห็นจากการสำรวจ

หมายเหตุ เครื่องหมาย * หมายถึง การปลูกต้นพิโลเดन्द्रอน ซึ่งปลูกได้ยากกว่าพันธุ์ไม้อื่น ๆ
เพราะเสียเวลาในการจัดให้ไม้เลื้อยพันหลัก

วิธีคำนวณ

$$\text{จำนวนวันที่ใช้ในการปลูกต่อคนต่อไร่}' = \frac{\text{จำนวนกระจางต่อไร่}'}{\text{จำนวนกระจางที่ปลูกต่อวัน}}$$

$$\text{ค่าแรงงานในการปลูกทั้งสิ้นต่อไร่}' = \text{จำนวนวันที่ใช้ในการปลูก} \times \text{อัตราค่าแรงต่อวัน}$$

4. ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาในการปลูก

4.1 ค่าปุ๋ย จากการศึกษาปริมาณการให้ปุ๋ยแต่ละครั้งตามขนาดของ
กระจาง (เส้นผ่าศูนย์กลางของกระจางเป็นนิ้ว) แสดงได้ดังนี้ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ปริมาณการให้ปุ๋ยแต่ละครั้งตามขนาดกระถาง (กรัม)

ปุ๋ยสูตร	ขนาดของกระถาง (นิ้ว)			
	8	10	12	16
15-15-15	0.30	0.60	0.90	1.50
18-6-12	0.22	0.44	0.66	1.10
20-20-20	0.20	0.40	0.60	1.00

ที่มา จากการสอบถามชาวสวนไม้ประดับ จำนวน 20 ราย จาก 30 ราย เปรียบเทียบ

กับการคำนวณและศึกษาสภาพความเป็นจริงที่เห็นจากการสำรวจ

ตัวเลขในตารางแสดงเป็นกรัม ซึ่งเทียบได้กับขนาดของย่อน้ำ คือ

1 ย่อน้ำ = 5 กรัม

$\frac{1}{2}$ ย่อน้ำ = 2.5 กรัม

$\frac{1}{4}$ ย่อน้ำ = 1.25 กรัม

ในที่นี้จะใช้ปุ๋ยสูตรต่าง ๆ ในการปลูกเลี้ยงพันธุ์ไม้ต่าง ๆ โดยใส่ปุ๋ย 20 วันต่อ

1 ครั้งดังนี้

สูตรปุ๋ย	พันธุ์ไม้
15-15-15	เล็บครุฑ หนวดปลาหมึก ไทร
18-6-12	สาวน้อยประแป้ง
20-20-20	พิโลเตนดรอน

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ค่าปุ๋ยต่อไร่

ลำดับที่	ขนาด กระถาง (นิ้ว)	ชนิดพันธุ์ไม้	จำนวน กระถางต่อ ไร่ (ลูก)	ปริมาณการ ใส่ปุ๋ย (กรัม) (ตารางที่ 7)	จำนวนครั้งที่ ใส่ปุ๋ย (ครั้ง)	ราคาปุ๋ย ต่อกรัม (บาท)	ค่าปุ๋ยต่อไร่ (บาท)	
1	8	เสีบลครุฑ	16,384	0.30	5	.70	17,203	20
2	10	หนวดปลาหมึก	8,114	0.60	8	.70	27,263	04
3	12	ฟิลิเดนดรอน	4,956	0.60	8	.70	16,652	16
4	12	สาวน้อยประแป้ง	4,956	0.66	5	.70	11,448	36
5	16	ไทร	2,754	1.50	5	.70	14,458	50

วิธีคำนวณ

ราคาปุ๋ยเฉลี่ยต่อไร่ = จำนวนกระถางต่อไร่ x ปริมาณการใส่ปุ๋ยแต่ละครั้ง x
จำนวนครั้งที่ใส่ปุ๋ย x ราคาปุ๋ยต่อกรัม

4.2 ค่ายาปราบศัตรูพืชและโรคพืช แยกออกได้ตามระยะเวลาการปลูก

ได้ดังนี้ (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 ปริมาณและมูลค่ายาปราบศัตรูพืชต่อไร่

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์ไม้	ระยะเวลา ปลูก (เดือน)	การพ่นยา		ค่ายาปราบศัตรูพืช ต่อไร่ (บาท)	
			จำนวนครั้ง	จำนวนเงิน ต่อครั้ง		
1	เสีบลครุฑ	4	1	110	110	-
2	หนวดปลาหมึก	6	2	140	280	-
3	ฟิลิเดนดรอน	4	2	110	220	-
4	สาวน้อยประแป้ง	4	1	110	110	-
5	ไทร	4	1	110	110	-

ที่มา จากการสอบถามข่าวสวนไม้ประดับจำนวน 20 ราย จาก 30 ราย เปรียบเทียบกับการคำนวณและศึกษาสภาพความเป็นจริงที่เห็นจากการสำรวจ

วิธีคำนวณ

ค่ายาปราบศัตรูพืชต่อไร่ = จำนวนครั้งที่พ่นยา x จำนวนเงินที่พ่นยาต่อครั้ง

4.3 ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า เฉลี่ยเดือนละ 400 บาทต่อไร่'

4.4 ค่าแรงงานในการดูแลรักษา แสดงได้ตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าแรงงานในการดูแลรักษาต่อไร่'

ลำดับที่	ชนิดพันธุ์ไม้	ระยะเวลาปลูก (วัน)	อัตราค่าแรง ต่อวัน (บาท)	ค่าแรงงานทั้งสิ้น ต่อไร่' (บาท)
1	เสียบครุฑ	120	80 -	9,600 -
2	หนวดปลาหมึก	180	80 -	14,400 -
3	ฟิลิเดนดรอน	120	80 -	9,600 -
4	ลำวน้อยประแป้ง	120	80 -	9,600 -
5	ไทร	120	80 -	9,600 -

วิธีคำนวณ

ค่าแรงงานในการดูแลรักษาต่อไร่' = จำนวนวันที่ปลูก x อัตราค่าแรงต่อวัน

ย. ต้นทุนคงที่ ที่เกิดขึ้นมีดังนี้

1) เงินเดือนและค่าจ้าง เฉลี่ยเดือนละ 2,500 บาท

2) ค่าเสื่อมราคา ทรัพย์สินที่ใช้ในการลงทุนทำสวนไม้ประดับ มีดังนี้

<u>รายการ</u>	<u>มูลค่าได้มาทรัพย์สิน (บาท)</u>	<u>อายุการใช้งาน (ปี)</u>
เรือนต้นไม้	40,000	5
เครื่องสูบน้ำ	7,000	10
ท่อ	190	10
สายยาง	1,200	5
เครื่องพ่นยา	300	10
เครื่องมือต่าง ๆ	500	5

3) ค่าเช่าที่ดิน เฉลี่ยปีละ 2,000 บาทต่อไร่'

จากข้อมูลต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่ดังกล่าวข้างต้น จะแสดงต้นทุนการปลูกของพันธุ์ไม้ประเภทต่าง ๆ ทั้ง 5 ประเภท ตามขนาดกระถางต่าง ๆ คือ 8 นิ้ว 10 นิ้ว 12 นิ้ว และ 16 นิ้ว ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ต้นทุนการปลูกไม้ประดับ 5 พันธุ์ต่อไร่

รายการ	เสียบครุฑ (กระถาง 8 นิ้ว)		หมวดปลาหมึก (กระถาง 10 นิ้ว)		พิโลเตนดรอน (กระถาง 12 นิ้ว)		สำนวน้อยประ- แป้ง (กระถาง 12 นิ้ว)		โทร (กระถาง 16 นิ้ว)	
ต้นทุนห้ามแปร										
ค่าวัสดุที่ใช้ในการปลูก										
- กระถาง	26,487	47	30,427	50	39,648	-	39,648	-	70,456	50
- เครื่องปลูก	12,451	84	13,306	96	20,170	92	20,170	92	27,540	-
- หสักลวด	-	-	-	-	64,428	-	-	-	-	-
ค่าพันธุ์ไม้	32,768	-	16,228	-	99,120	-	9,912	-	27,540	-
ค่าแรงงาน	14,800	-	17,600	-	14,560	-	12,880	-	12,320	-
ค่าปุ๋ย	17,203	20	27,263	04	16,652	16	11,448	36	14,458	50
ค่าปราบศัตรูพืช	110	-	280	-	220	-	110	-	110	-
ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า	1,600	-	2,400	-	1,600	-	1,600	-	1,600	-
รวมต้นทุนห้ามแปร	105,420	51	107,505	50	256,399	08	95,769	28	154,025	-
ต้นทุนคงที่										
เงินเดือนและค่าแรง	10,000	-	15,000	-	10,000	-	10,000	-	10,000	-
ค่าเสื่อมราคา										
- เรือนต้นไม้	2,666	67	4,000	-	2,666	67	2,666	67	2,666	67
- เครื่องสูบน้ำ	233	33	350	-	233	33	233	33	233	33
- ท่อส่งน้ำ	6	33	9	50	6	33	6	33	6	33
- สายยาง	80	-	120	-	80	-	80	-	80	-
- เครื่องพ่นยา	10	-	15	-	10	-	10	-	10	-
- เครื่องมือต่าง ๆ	33	33	50	-	33	33	33	33	33	33
ค่าเช่าที่ดิน	666	67	1,000	-	666	67	666	67	666	67
รวมต้นทุนคงที่	13,696	33	20,544	50	13,696	33	13,696	33	13,696	33
ต้นทุนการปลูกทั้งสิ้น	119,116	84	128,050	-	270,095	41	109,465	61	167,721	33
ผลผลิต (จำนวนกระถาง ที่ปลูก/ไร่)	16,384	-	8,114	-	4,956	-	4,956	-	2,754	-
ต้นทุนการปลูกต่อกระถาง	7	27	15	78	54	50	22	09	60	90

จากตารางที่ 11 จะได้ต้นทุนการปลูกไม้ประดับต่อกระถางของพันธุ์ไม้ทั้ง 5 ชนิด ซึ่งเกษตรกรอาจจะนำไปขายหรือให้เข้าก็ได้

ถ้าเกษตรกรจำหน่ายไม้ประดับ เกษตรกรจะต้องจ่ายค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น คือ ค่าเช่าร้านค้าที่จะนำต้นไม้ไปจัดวาง ซึ่งมีราคาแตกต่างกันไปตามแต่ละสถานที่ตั้ง ค่าขนส่ง ค่าแรงงานในการจัดการดูแลร้านค้า ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แต่ถ้าเกษตรกรจำหน่ายต้นไม้ให้กับพ่อค้าที่สั่งซื้อกันเป็นประจำ โดยตกลงให้ผู้ซื้อเสียค่าขนส่งเอง และมารับต้นไม้ที่สวน ราคาพันธุ์ไม้จะเฉลี่ยได้ดังนี้คือ ราคากระถางละ 10 บาท 20 บาท 80 บาท 40 บาท และ 80 บาท สำหรับต้นเล็บครุฑ (กระถาง 8 นิ้ว) หนวดปลาหมึก (กระถาง 10 นิ้ว) พิไลเตนดรอน (กระถาง 12 นิ้ว) ส่วนน้อยประแป้ง (กระถาง 12 นิ้ว) และไทร (กระถาง 16 นิ้ว) ตามลำดับ

จากข้อมูลข้างต้นจะเปรียบเทียบต้นทุนรายได้จากการขายไม้ประดับ ณ ส่วนไม้ประดับได้ดังนี้ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ต้นทุน รายได้ จากการขายไม้ประดับต่อกระถาง ณ ส่วนที่ปลูก

รายการ	เล็บครุฑ (กระถาง 8 นิ้ว)	หนวดปลาหมึก (กระถาง 10 นิ้ว)	พิไลเตนดรอน (กระถาง 12 นิ้ว)	ส่วนน้อยประ- แป้ง (กระถาง 12 นิ้ว)	ไทร (กระถาง 16 นิ้ว)
รายได้	10	20	80	40	80
ต้นทุนการปลูก :-					
ต้นทุนผันแปร	6.43	13.25	51.74	19.32	55.93
ต้นทุนคงที่	0.84	2.53	2.76	2.77	4.97
รวม	7.27	15.78	54.50	22.09	60.90
กำไรสุทธิ	2.73	4.22	25.50	17.91	19.10

หมายเหตุ ต้นทุนและกำไรตามตารางที่ 12 เกษตรกรต้องจำหน่ายต้นไม้ได้ทันที เพราะเป็น ต้นทุน กำไร จากการปลูกต้นไม้ในระยะเวลาการปลูกที่กำหนดไว้ แต่ถ้าเกษตรกรจำหน่ายพันธุ์ไม้ไม่ได้ทันที ก็จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะขายได้หรือต้องเปลี่ยนกระถางใหม่ให้ใหญ่กว่ากระถางเดิมแล้วปลูกเลี้ยงต่อไปจึงจะจำหน่ายต้นไม้ในอัตราราคาของต้นไม้ขนาดนั้น ๆ

ถ้าเกษตรกรให้เข้าต้นไม้ไปตัดประดับในอาคาร ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น คือ ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ซึ่งจะแสดงได้เป็นต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าของธุรกิจขนาดเล็ก

ต้นทุนและรายได้จากการให้เข้าไม้ประดับของธุรกิจขนาดเล็ก

ธุรกิจให้เข้าไม้ประดับขนาดเล็ก จะมีต้นทุนดังนี้

1. ค่าต้นไม้ ค่าต้นไม้ที่จะนำไปให้เข้าจะคำนวณตามจำนวนต้นไม้ที่นำไปจัดประดับให้ลูกค้าจำนวน 320 จุด (กระถาง) โดยมีต้นไม้สำรองหมุนเวียนสลับกันไปประดับในอาคารอีก 1 ชุดเท่านั้น เพื่อลดต้นทุนการปลูกและสถานที่วางกระถาง ต้นไม้ที่ให้เข้าจัดประดับประกอบด้วยกระถางขนาดต่าง ๆ ดังนี้

<u>ขนาดกระถาง</u>	<u>จำนวนกระถางที่ประดับ</u>	<u>ต้นไม้สำรองจัดประดับ</u>	<u>รวมจำนวนต้นไม้ทั้งสิ้น</u>
(นิ้ว)	(กระถาง)	(กระถาง)	(กระถาง)
8	60	60	120
10	100	100	200
12	140	140	280
16	20	20	40
รวม	<u>320</u>	<u>320</u>	<u>640</u>

จากจำนวนต้นไม้ดังกล่าวข้างต้นคูณราคาต่อกระถางของกระถางขนาดต่าง ๆ กัน

(ตามตารางที่ 11) จะได้ค่าต้นไม้ดังนี้คือ

<u>ชนิดพันธุ์ไม้</u>	<u>พันธุ์ไม้ในขนาดกระถาง</u>	<u>จำนวนกระถาง</u>	<u>ต้นทุนต่อกระถาง¹</u>	<u>ค่าต้นไม้</u>
	(นิ้ว)	(ลูก)	(บาท)	(บาท)
เสียบครุฑ	8	120	7.27	872.40
หนวดปลาหมึก	10	200	15.78	3,156.-
ลำวน้อยประแป้ง	12	280	22.09	6,185.20
ไทร	16	40	60.90	2,436.-
	รวม	<u>640</u>		<u>12,649.60</u>

หมายเหตุ ธุรกิจให้เข้าไม้ประดับขนาดเล็กไม่นิยมใช้ฟิลิเดนดรอน เพราะมีราคาแพง บำรุงรักษายาก

¹ จากตารางที่ 11 หน้า 50.

เนื่องจากค่าพันธุ์ไม้ ผู้ปลูกเลี้ยงจะต้องจ่ายลงทุนครั้งแรก แต่สามารถนำต้นไม้ไป
ตัดประดับได้อย่างสม่ำเสมอภายใน 3 ปี ดังนั้นจึงควรจัดสรรต้นทุนค่าพันธุ์ไม้ที่เกิดขึ้นในปีแรก
ไปให้ปีที่ 2 3 ตามลำดับในจำนวนที่เท่ากัน

ค่าพันธุ์ไม้ในแต่ละปีมีดังนี้

<u>กระถางขนาด (นิ้ว)</u>	<u>จำนวนเงิน (บาท)</u>
8	290.80
10	1,052.-
12	2,061.73
16	812.-
รวม	<u>4,216.53</u>

3.2 ค่าบำรุงรักษาต้นไม้

เป็นค่าใช้จ่ายเริ่มตั้งแต่นำต้นไม้ไปตัดประดับในอาคารแล้วเปลี่ยน
ต้นไม้มาบำรุงรักษา เพื่อจะนำไปประดับใหม่ ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ
จำนวนครั้งที่หมุนเวียนตัดประดับ และอายุการให้เข้าของพันธุ์ไม้

จากการสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่จะตัดประดับไม้ในอาคารประมาณ 2 สัปดาห์
หรือ 15 วัน แล้วนำต้นไม้ชุดใหม่ไปเปลี่ยนเพื่อนำต้นไม้ชุดเดิมที่ประดับในอาคารออกมาบำรุง
รักษา ประมาณ 3 สัปดาห์ - 1 เดือน เมื่อไม้พันธุ์สูงหมุนเวียนเข้าประดับใหม่

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบำรุงรักษาเป็นค่าใช้จ่ายผันแปรที่เกิดขึ้น
ภายหลังการปลูกและนำต้นไม้ไปประดับ ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ดังนี้

- ค่าปุ๋ยเคมี ปุ๋ยที่นิยมใช้กันมาก คือ ปุ๋ยสูตรเคมีต่าง ๆ การใส่
ปุ๋ยจะใส่ปุ๋ยเคมี ไม่ใช้ปุ๋ยคอก เพราะอาจจะทำให้เกิดกลิ่นเหม็นในสถานที่ประดับก็ได้ ปุ๋ย
เคมีที่ใช้แบ่งออกได้ตามขนาดกระถางต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ 13 แสดงค่าปุ๋ยเคมีปีที่ 1

ขนาดกระถาง (นิ้ว)	จำนวนกรัม ซีไอ (กรัม)	จำนวนครั้งที่ ประดับ (ครั้ง)	จำนวนกระถาง (ลูก)	ราคาปุ๋ยต่อกรัม (บาท)	ค่าปุ๋ยเคมี (กรัม)
8	0.20	10	120	- 70	168 -
10	0.40	10	200	- 70	560 -
12	0.60	10	280	- 70	1,176 -
16	1.00	10	40	- 70	280 -
					2,184 -

- ค่าน้ำประปา เป็นค่าน้ำรดน้ำต้นไม้ที่หมุนเวียนมาพักพื้นที่ เรือน
ต้นไม้เฉลี่ยปีละ 3,600 บาท

- ค่ายาปราบศัตรูพืชและน้ำยาเคลือบใบ ยาซีไอปราบศัตรูพืชจะใช้น้อยมาก นิยมใช้วิธีตัดแต่งกิ่งมากกว่า ส่วนค่าน้ำยาเคลือบใบเฉลี่ยกระป๋องละ 480 บาทต่อ
1,000 ซีซี. การฉีดใบจะเริ่มฉีดตั้งแต่ปีที่ 2-3 เพื่อให้ต้นไม้ดูสดชื่นและใบเป็นมัน

- ค่าแรงงาน มีการจ้างแรงงาน 1 คน โดยจ้างเป็นรายวัน อัตรา
ค่าจ้างวันละ 65 บาท

3.3 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ก. ค่าใช้จ่ายผันแปร

1) ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นค่าน้ำมันเชื้อเพลิงของรถกระบะที่
บรรทุกต้นไม้ ค่าใช้จ่ายประเภทนี้อยู่กับระยะทางไกลหรือไกลของสถานที่ประดับ และการ
ติดต่อกัน ๆ ของเจ้าของธุรกิจ เฉลี่ยค่าน้ำมันรถเดือนละ 3,000 บาท

2) ค่าไฟฟ้าและโทรศัพท์ เฉลี่ยเดือนละ 1,000 บาท

ข. ค่าใช้จ่ายคงที่

1) ค่าแรงงานทางอ้อม ได้แก่ เงินเดือนและค่าจ้างของผู้บริหาร
และคนงานเฉลี่ยเดือนละ 11,000 บาท

2) ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน ทรัพย์สินและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการ
ให้เข้าต้นไม้เพื่อตกแต่งภายใน สามารถคิดค่าเสื่อมราคาได้ดังนี้

<u>รายการ</u>	<u>มูลค่าได้มา (บาท)</u>	<u>อายุใช้งาน (ปี)</u>
อาคารสำนักงาน	300,000	10
เรือนต้นไม้	40,000	5
รถกระบะ	70,000	5
เครื่องสูบน้ำ	4,000	10
ส่ายยาง	800	5
รวม	<u>414,800</u>	

3) ค่าเช่าที่ดิน เกษตรกรได้เช่าที่ดินซึ่งเป็นสถานที่จัดวางต้นไม้
ค่าเช่าเดือนละ 1,000 บาท สำหรับเนื้อที่ 1 ไร่

4) ค่าภาษี เกษตรกร ยังไม่เคยเสียภาษีใด ๆ เลย

3.4 ค่าต้นไม้เสียหาย

นอกจากค่าใช้จ่ายดังกล่าวข้างต้น ธุรกิจให้เข่าต้นไม้ยังไม่เคยค้ำฝง
ถึงค่าใช้จ่ายอีกประเภทหนึ่ง ค่าใช้จ่ายดังกล่าวคือ ค่าต้นไม้เสียหายขณะจัดประดับ เช่น ต้นไม้
ถูกดีดใบกิ่ง กระถางต้นไม้เป็นสถานที่กิ่งขยะ เขียวหฐร่ หรืออาจจะถูกน้ำร้อนหรือน้ำเย็นจัดรด
หรือต้นไม้บางต้นถูกทำลายไปทั้งต้น จนไม่สามารถจะบำรุงรักษาให้สวยงามดังเดิมได้ จากการ
สัมภาษณ์ธุรกิจให้เข่าไม้ประดับพบว่าค่าต้นไม้เสียหายระหว่างประดับ จะเกิดขึ้นประมาณ 30%
ของค่าพันธุ์ไม้แต่ละปี

จากข้อมูลค่าใช้จ่ายดังกล่าวข้างต้น สรุปเป็นต้นทุนการปลูกไม้ประดับ
ให้เข่าของธุรกิจขนาดเล็ก ตามตารางที่ 14

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 ต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้ายอดธรรมชาติเล็ก

รายการ	ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3		รวม	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ค่าต้นไม้	4,216.53	1.50	4,216.53	1.50	4,216.54	1.49	12,649.60	1.50
ค่าใช้จ่ายในการปลูก								
ค่าใช้จ่ายผันแปร								
ค่าปุ๋ยและยา	2,184.00	0.78	2,184.00	0.77	1,311.00	0.46	5,679.00	0.67
ค่าน้ำประปา	3,600.00	1.28	3,600.00	1.28	3,600.00	1.27	10,800.00	1.28
ค่ายาปราบศัตรูพืชและเคลื่อนใบ	1,000.00	0.36	645.59	0.23	245.59	0.09	1,891.18	0.22
ค่าแรงงาน	23,725.00	8.46	23,725.00	8.41	23,725.00	8.39	71,175.00	8.42
รวม	30,509.00	10.88	30,154.59	10.69	28,881.59	10.21	89,545.18	10.59
ค่าใช้จ่ายในการขยายและบริหาร								
ค่าใช้จ่ายผันแปร								
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	36,000.00	12.83	37,800.00	13.40	39,690.00	14.04	113,490.00	13.43
ค่าไฟฟ้าและโทรศัพท์	12,000.00	4.28	12,000.00	4.26	12,000.00	4.25	36,000.00	4.26
รวม	48,000.00	17.11	49,800.00	17.66	51,690.00	18.29	149,490.00	17.69
ค่าใช้จ่ายคงที่								
เงินมัดจำและค่าจ้าง	132,000.00	47.05	132,000.00	46.81	132,000.00	46.71	396,000.00	46.86
ค่าเสื่อมราคา-อาคาร	30,000.00	10.69	30,000.00	10.64	30,000.00	10.62	90,000.00	10.65
- เงินต้นไม้	8,000.00	2.85	8,000.00	2.84	8,000.00	2.83	24,000.00	2.84
- รถกระบะ	14,000.00	4.99	14,000.00	4.95	14,000.00	4.95	42,000.00	4.96
- เครื่องสูบน้ำ	400.00	0.14	400.00	0.14	400.00	0.14	1,200.00	0.14
- สายยาง	160.00	0.06	160.00	0.06	160.00	0.06	480.00	0.06
ค่าเช่าที่ดิน	12,000.00	4.28	12,000.00	4.26	12,000.00	4.25	36,000.00	4.26
รวม	196,560.00	70.06	196,560.00	69.70	196,560.00	69.56	589,680.00	69.77
รวม	244,560.00	87.17	246,360.00	87.36	248,250.00	87.35	739,170.00	87.46
ค่าต้นไม้เสียหาย	1,264.96	0.45	1,264.96	0.45	1,264.96	0.45	3,794.88	0.45
รวมต้นทุนให้เข้าไม้ประดับทั้งสิ้น	280,550.49	100	281,996.08	100	282,613.09	100	845,159.66	100

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่า ต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าของธุรกิจขนาดเล็ก ประกอบด้วยต้นทุนผันแปร จำนวน 255,479.66 บาท หรือเท่ากับ 30.23% ของต้นทุนทั้งหมด และมีต้นทุนคงที่จำนวน 589,680 บาท หรือเท่ากับ 69.77% ของต้นทุนทั้งหมด ซึ่งจะแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. ต้นทุนคงที่ที่มีมูลค่าสูงที่สุด คือ เงินเดือนและค่าจ้าง ซึ่งมีเท่ากับ 46.86% ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากแรงงานที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่มีประสบการณ์และทำงานกันมาเป็นเวลานาน
2. ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน มีต้นทุนเท่ากับ 18.65% ของต้นทุนทั้งหมด เป็นผลเนื่องจากมูลค่าของทรัพย์สินประจำสูง โดยเฉพาะอาคารและเรือนต้นไม้ ซึ่งมีค่าเสื่อมราคา รวมกัน (10.65% + 2.84%) เท่ากับ 13.49% ของต้นทุนทั้งหมดหรือเท่ากับ 72.33% ของค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินทั้งหมด
3. ค่าใช้จ่ายผันแปรที่มีมูลค่าสูงที่สุด คือ ค่าน้ำหนักเชื้อเพลิง มีต้นทุนเท่ากับ 13.43% ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากธุรกิจใช้รถยนต์ในการติดต่อกับลูกค้า และขนย้ายต้นไม้ไปจัดประดับในอาคารจากเรือนต้นไม้ หรือร้านค้าต้นไม้ที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมืองมาประดับในสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งมักจะอยู่ตามย่านชุมชนที่มีเศรษฐกิจดี
4. ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา เป็นค่าใช้จ่ายผันแปรสูงเป็นอันดับ 2 คือ 10.59% ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากแรงงานที่ใช้ในการบำรุงรักษาเป็นแรงงานที่มีประสบการณ์ในการทำสวนไม้ประดับ ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของต้นไม้เป็นอย่างดี ดังนั้นอัตราค่าจ้างแรงงานจึงต้องสูงมากขึ้นด้วย
5. ส่วนต้นทุนค่าพืชมั้ จะมีต้นทุนเพียง 1.50% ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เพราะธุรกิจให้เข้าไม้ประดับขนาดเล็กปลูกเลี้ยงไม้ประดับเอง และไม่จำเป็นต้องสำรองต้นไม้เพื่อนำไปหมุนเวียนประดับไว้เป็นจำนวนมาก เพราะสามารถจัดหาต้นไม้ทดแทนได้ทันทีเมื่อต้องการ และการให้เข้าต้นไม้ประดับส่วนใหญ่จะมีจำนวนลูกค้าประจำที่แน่นอน จึงสามารถประมาณจำนวนต้นไม้ได้

อย่างไรก็ตามต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าของธุรกิจขนาดเล็ก ตามตารางที่ 14 จะสมบูรณ์ยิ่งขึ้นถ้าสามารถแยกต้นทุนของแต่ละขนาดกระถาง ดังนั้นเพื่อให้ทราบถึงต้นทุนของต้นไม้แต่ละกระถาง จึงจะต้องจัดสรรค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารให้แก่กระถางต่าง ๆ โดยถือเกณฑ์การจัดสรรตามขนาดของกระถางดังนี้

<u>ขนาดกระถาง (นิ้ว)</u>	<u>ปริมาตรต่อกระถาง (ลิตร)¹</u>	<u>จำนวนกระถางที่ปลูก</u>	<u>ปริมาตรรวม (ลิตร)</u>
8	2.17	120	260.40
10	4.67	200	934.00
12	11.59	280	3,245.20
16	28.70	40	1,148.-
	รวม	640	5,587.60

วิธีคำนวณ

เกณฑ์การคัดสรรตามขนาดกระถางต่าง ๆ ที่ใช้ = $\frac{\text{ปริมาตรสำหรับกระถางแต่ละขนาด}}{\text{ปริมาตรรวม}}$

ตัวอย่างการคำนวณ

เกณฑ์การคัดสรรสำหรับกระถางขนาด 8 นิ้ว = $\frac{260.40}{5,587.60} = .0466$

การคำนวณการคัดสรรค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารตามขนาดกระถางต่าง ๆ ใช้วิธีเดียวกัน ซึ่งคำนวณได้ดังนี้

<u>ขนาดกระถาง (นิ้ว)</u>	<u>เกณฑ์การคัดสรร</u>
8	.0466
10	.1672
12	.5808
16	.2054

การคัดสรรต้นทุนให้ต้นไม้แต่ละขนาดกระถางจะคัดสรรเฉพาะค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของตารางที่ 14 เป็นต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าแยกตามขนาดกระถางของธุรกิจขนาดเล็ก (ตารางที่ 15)

ตัวอย่างการคัดสรรค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาปีที่ 1

ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาคัดสรรให้ต้นไม้กระถาง 8 นิ้ว = $.0466 \times 30,509 = 1,421.72$ บาท

ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาคัดสรรให้ต้นไม้กระถาง 10 นิ้ว = $.1672 \times 30,509 = 5,101.10$ บาท

¹ ฤดูกาลผนวก ค. หน้า 96-101.

ตารางที่ 15 ต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าแพคเกจตามขนาดกระถางของธุรกิจขนาดเล็ก

รายการ	ต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าแพคเกจตามขนาดกระถาง (นิ้ว)				รวมทั้งสิ้น
	8	10	12	16	
ปีที่ 1					
ค่าต้นไม้ (หน้า 53)	290.80	1,052.00	2,061.73	812.00	4,216.53
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาดินแปร	1,421.72	5,101.10	17,719.63	6,266.55	30,509.00
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร					
ค่าใช้จ่ายดินแปร	2,236.80	8,025.60	27,878.40	9,859.20	48,000.00
ค่าใช้จ่ายคงที่	9,159.70	32,864.83	114,162.05	40,373.42	196,560.00
	11,396.50	40,890.43	142,040.45	50,232.62	244,560.00
ค่าต้นไม้เสียหายระหว่างประดับ	87.24	315.60	618.52	243.60	1,264.96
รวม	13,196.26	47,359.13	162,440.33	57,554.77	280,550.49
ปีที่ 2					
ค่าต้นไม้ (หน้า 53)	290.80	1,052.00	2,061.73	812.00	4,216.53
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาดินแปร	1,405.20	5,041.85	17,513.79	6,193.75	30,154.59
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร					
ค่าใช้จ่ายดินแปร	2,320.68	8,326.56	28,923.84	10,228.92	49,800.00
ค่าใช้จ่ายคงที่	9,159.70	32,864.83	114,162.05	40,373.42	196,560.00
	11,480.38	41,191.39	143,085.89	50,602.34	246,360.00
ค่าต้นไม้เสียหายระหว่างประดับ	87.24	315.60	618.52	243.60	1,264.96
รวม	13,263.62	47,600.84	163,279.93	57,851.69	281,996.08
ปีที่ 3					
ค่าต้นไม้ (หน้า 53)	290.80	1,052.00	2,061.74	812.00	4,216.54
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาดินแปร	1,345.88	4,829.00	16,774.43	5,932.28	28,881.59
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร					
ค่าใช้จ่ายดินแปร	2,408.75	8,642.57	30,021.55	10,617.13	51,690.00
ค่าใช้จ่ายคงที่	9,159.70	32,864.83	114,162.05	40,373.42	196,560.00
	11,568.45	41,507.40	144,183.60	50,990.55	248,250.00
ค่าต้นไม้เสียหายระหว่างประดับ	87.24	315.60	618.52	243.60	1,264.96
รวม	13,292.37	47,704.00	163,638.29	57,978.43	282,613.09
สรุปต้นทุนรวมปีที่ 1-3					
ค่าต้นไม้	872.40	3,156.00	6,185.20	2,436.00	12,649.60
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาดินแปร	4,172.80	14,971.95	52,007.95	18,392.58	89,545.18
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร					
ค่าใช้จ่ายดินแปร	6,966.23	24,994.73	86,823.79	30,705.25	149,490.00
ค่าใช้จ่ายคงที่	27,479.10	98,594.49	342,486.15	121,120.26	589,680.00
	34,445.33	123,589.22	429,309.94	151,825.51	739,170.00
ค่าต้นไม้เสียหายระหว่างประดับ	261.72	946.80	1,855.56	730.80	3,794.88
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	39,752.25	142,663.97	489,358.55	173,384.89	845,159.66

ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาจัดสรรให้ต้นไม้กระถาง 12 นิ้ว = .5808 x 30,509 = 17,719.63 บาท
ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาจัดสรรให้ต้นไม้กระถาง 16 นิ้ว = .2054 x 30,509 = <u>6,266.55</u> บาท
รวม <u>30,509.00</u> บาท

รายได้จากการให้เข้าต้นไม้

รายได้จากการให้เข้าต้นไม้ขึ้นอยู่กับปริมาณของลูกค้าและจำนวนต้นไม้ที่ระดับการเข้าต้นไม้จะคิดค่าเข้า 1 ต้นต่อเดือน โดยนับตำแหน่งที่วางต้นไม้เป็นจุด และไม้ค้ำหนึ่งถึงชนิดของพันธุ์ไม้และขนาดกระถาง ในอัตราจุดละ 80 บาท (กระถางดินเผาทุกขนาด) หรือ 120 บาท (กระถางมังกร) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอำนาจการต่อรองของลูกค้า

วิธีการคำนวณ

รายได้จากการให้เข้าต้นไม้/ต้น/ปี = จำนวนต้นไม้(กระถาง)ที่ระดับ x อัตราค่าเข้าต้นไม้ต่อต้นต่อเดือน x 12 เดือน

ตัวอย่างการคำนวณ

รายได้จากการให้เข้าต้นไม้/ต้น/ปีของกระถางขนาดต่าง ๆ มีดังนี้

กระถางขนาด 8 นิ้ว จำนวน 60 กระถาง x 80 บาท x 12 เดือน = 57,600 บาท/ปี
กระถางขนาด 10 นิ้ว จำนวน 100 กระถาง x 80 บาท x 12 เดือน = 96,000 บาท/ปี
กระถางขนาด 12 นิ้ว จำนวน 140 กระถาง x 80 บาท x 12 เดือน = 134,400 บาท/ปี
กระถางมังกร 16 นิ้ว จำนวน 20 กระถาง x 120บาท x 12 เดือน = <u>28,800</u> บาท/ปี
รวม <u>316,800</u> บาท/ปี

จากข้อมูลต้นทุนการให้เข้าไม้ประดับของธุรกิจขนาดเล็แยกตามขนาดกระถางตามตารางที่ 15 และรายได้จากการให้เข้าไม้ประดับดังที่กล่าวข้างต้น จะเปรียบเทียบต้นทุนรายได้และกำไรของธุรกิจให้เข้าไม้ประดับขนาดเล็ได้ตามตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ต้นทุน รายได้ และกำไร ของธุรกิจขนาดเล็กลงให้เข้าไม้ประดับ

รายการ	ระยะเวลาต่าง ๆ (ปี)				รวมทั้งสิ้น
	8	10	12	16	
<u>ปีที่ 1</u> รายได้	57,600.00	96,000.00	134,400.00	28,800.00	316,800.00
หัก ต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าทั้งสิ้น	13,196.26	47,359.13	162,440.33	57,554.77	280,550.49
กำไรสุทธิ	44,403.74	48,640.87	(28,040.33)	(28,754.77)	36,249.51
<u>ปีที่ 2</u> รายได้	57,600.00	96,000.00	134,400.00	28,800.00	316,800.00
หัก ต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าทั้งสิ้น	13,263.62	47,600.84	163,279.93	57,851.69	281,996.08
กำไรสุทธิ	44,336.38	48,399.16	(28,879.93)	(29,051.69)	34,803.92
<u>ปีที่ 3</u> รายได้	57,600.00	96,000.00	134,400.00	28,800.00	316,800.00
หัก ต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าทั้งสิ้น	13,292.37	47,704.00	163,638.29	57,978.43	282,613.09
กำไรสุทธิ	44,307.63	48,296.00	(29,238.29)	(29,178.43)	34,186.91
<u>รวมปีที่ 1-3</u> รายได้	172,800.00	288,000.00	403,200.00	86,400.00	950,400.00
หัก ต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าทั้งสิ้น	39,752.25	142,663.97	489,358.55	173,384.89	845,159.66
กำไรสุทธิ	133,047.75	145,336.03	(86,158.55)	(86,984.89)	105,240.34
จำนวนระยะเวลาที่ปลูก (ให้เข้า)	120	200	280	40	640
กำไรต่อระยะเวลาต่อปี	369.58	242.23	(102.57)	(724.87)	54.81

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่าต้นไม้มัดให้เข้าของกระถางขนาด 8 นิ้ว จะให้กำไรสูงสุด กระถางละ 369.58 บาทต่อปี และกระถางขนาด 16 นิ้ว จะขาดทุน 724.87 บาทต่อปี เนื่องจากธุรกิจขนาดเล็กลูกไม้ให้เข้าต้นไม้มัดเป็นอัตราเหมา ดังนั้นการนำต้นไม้มัดให้เข้าจะต้องคำนวณจำนวนต้นไม้มัดที่จะนำไปประดับว่าควรจะนำต้นไม้มัดในขนาดไหนไปจัดประดับ จึงจะให้กำไรตามที่ต้องการ

ต้นทุนและรายได้จากการให้เข้าไม้ประดับของธุรกิจขนาดใหญ

ส่วนประกอบของต้นทุนการให้เข้าไม้ประดับของธุรกิจขนาดใหญ่มีดังนี้

1. ค่าต้นไม้มัด บริษัทส่วนใหญ่ไม่ได้ปลูกเลี้ยงไม้ประดับเอง เนื่องจากไม่มีคนงานที่มีความชำนาญในการปลูกและไม่สามารถควบคุมดูแลได้ทั่วถึง ที่ดิน และบริเวณสถานที่ที่เหมาะสมในการปลูกหาได้ยาก และมีราคาค่อนข้างแพง ทำให้เงินลงทุนครั้งแรกจะสูงมาก ดังนั้นต้นทุนการปลูกไม้ประดับจึงไม่มี จะมีแต่ค่าซื้อพันธุ์ไม้เท่านั้น

ค่าต้นไม้มัดส่วนใหญ่ได้จากการซื้อ โดยติดต่อบริษัทปลูกลูกไม้จากชาวสวนเจ้าประจำ เมื่อบริษัทต้องการพันธุ์ไม้ชนิดใด ขนาด (ความสูง) และจำนวนเท่าใดก็จะแจ้งผู้ปลูกเลี้ยงล่วงหน้าถึงประเภทพันธุ์ไม้ ขนาดความสูงโดยเฉลี่ย และขนาดกระถางที่ต้องการ (ต้นไม้มัดจัดประดับ 1 ต้น จะต้องสำรองต้นไม้มัดอีก 2-3 ต้น เพื่อหมุนเวียนจัดประดับ) จำนวนและราคาต่อกระถางมีดังนี้

<u>พันธุ์ไม้ในขนาดกระถาง</u>	<u>จำนวนกระถาง</u>	<u>ราคาเฉลี่ยต้นละ</u>	<u>จำนวนเงิน</u>
<u>(นิ้ว)</u>	<u>(ลูก)</u>	<u>(บาท)</u>	<u>(บาท)</u>
8	1,607	15	24,105
10	3,858	25	96,450
12	2,713	80	217,040
16	802	150	120,300
18	72	200	14,400
24	32	300	9,600
	<u>9,084</u>		<u>481,895</u>

ค่าต้นไม้มัดดังกล่าวจะต้องจัดสรรต้นทุนที่เกิดขึ้นในปีแรกให้กับปีที่ 2 3 เช่นเดียวกับธุรกิจให้เข้าไม้ประดับขนาดเล็ก ดังนั้นค่าพันธุ์ไม้ของแต่ละปีจะมีดังนี้

กระถางขนาด 8 นิ้ว	จำนวน	8,035.00 บาท
กระถางขนาด 10 นิ้ว	จำนวน	32,150.00 บาท
กระถางขนาด 12 นิ้ว	จำนวน	72,346.67 บาท
กระถางมังกรเล็ก 16 นิ้ว	จำนวน	40,100.00 บาท
กระถางมังกรกลาง 18 นิ้ว	จำนวน	4,800.00 บาท
กระถางมังกรยักษ์ 24 นิ้ว	จำนวน	<u>3,200.00 บาท</u>
	รวม	<u>160,631.67 บาท</u>

4.2 ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา

ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา เป็นค่าใช้จ่ายผันแปรที่เกิดขึ้นจากการบำรุงรักษาต้นไม้เก่าที่ประดับในอาคารมาไว้นานที่เริ่ม โดยในระยะ 3 วันแรกไม้ควรวีลปล่อยและรดน้ำมาก เพราะรากของต้นไม้อาจมีเชื้อราอยู่ ควรฉีดยาเชื้อราทิ้งไว้ก่อนจะนำออกไปกลางแจ้ง แล้วจึงปล่อย รดน้ำ ประมาณ 7 วัน ต้นไม้จะแข็งแรงดีขึ้น จึงนำเข้ามาพักฟื้นในที่ร่มอีกครั้ง เมื่อไม้แข็งแรงก็เตรียมนำเข้าไปประดับในอาคารต่อไป ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาจะแสดงไว้ตามตารางที่ 17

4.3 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ก. ค่าใช้จ่ายผันแปร ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน ซึ่งได้แสดงไว้ตามตารางที่ 17

ข. ค่าใช้จ่ายคงที่

1) เงินเดือนและค่าจ้าง ประกอบด้วยเงินเดือนของผู้จัดการ หัวหน้าผู้คุมงาน พนักงานบัญชี และพนักงานประจำสำนักงาน ลูกจ้างรายเดือนและรายวัน เป็นต้น

2) ค่าเสื่อมราคา ทรัพย์สินและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่บริษัทซื้อไว้ใช้งาน มีดังนี้

<u>รายการ</u>	<u>มูลค่าที่ซื้อหรือได้มา (บาท)</u>	<u>อายุใช้งาน (ปี)</u>
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	347,583	20
รถกระบะ	148,500	5
รถจักรยานยนต์	256,500	5
เรือยล่ำ 2 ล่ำ	6,800	5
เครื่องพิมพ์	300	5
กรรไกร	390	5
ปั้มน้ำ	2,190	5
แท็งค์น้ำ	3,900	5
รถเข็นปูน	400	5
เครื่องปรับอากาศ	68,280	5
โต๊ะ - เก้าอี้	56,099	5
สายยาง จอบ พลั่ว ถังน้ำ	3,520	5
รวม	<u>894,462</u>	

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น จะสรุปต้นทุนจากการปลูกไม้ประดับให้เข้าของธุรกิจ ตัวอย่างขนาดใหญ่ได้ดังนี้ (ตารางที่ 17)

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่า ต้นทุนให้เข้าไม้ประดับของธุรกิจขนาดใหญ่ประกอบด้วยต้นทุนผันแปร จำนวน 2,537,306.85 บาท หรือเท่ากับ 41.87% ของต้นทุนทั้งหมด และมีต้นทุนคงที่ จำนวน 3,523,445.25 บาท หรือเท่ากับ 58.13% ของต้นทุนทั้งหมด

เมื่อพิจารณารายละเอียดของต้นทุนต่าง ๆ แล้ว ปรากฏว่าการที่มีต้นทุนคงที่สูงมาก ทั้งนี้เนื่องจาก

1. มีต้นทุนเกี่ยวกับเงินเดือนและค่าจ้างเป็นต้นทุนที่สูงที่สุด คือ 51.86% ของต้นทุนทั้งหมด สาเหตุเนื่องจาก

ก. ใช้น้ำหนักลูกจ้างมาก

ข. อัตราค่าจ้างแรงงานสูง จากการเปรียบเทียบอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ

ตารางที่ 17 ต้นทุนจากการปลูกไม้ประดับให้เข้าองค์พระศาสนาใหญ่

รายการ	ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3		รวม	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ค่าต้นไม้มือ	160,631.67	8.13	160,631.67	8.31	160,631.66	7.47	481,895.00	7.95
ค่าใช้จ่ายในการปลูก								
ค่าใช้จ่ายฉิมแบริ								
ค่าปุ๋ยและยาป้องกันแมลง	48,219.20	2.44	27,063.20	1.40	18,129.60	0.84	93,412.00	1.54
ค่าน้ำและค่าไฟฟ้า	4,800.00	0.24	4,800.00	0.25	8,444.82	0.39	18,044.82	0.30
ค่าวัสดุใช้ในการปลูก	15,888.00	0.80	25,556.00	1.32	25,088.50	1.17	66,532.50	1.10
ค่าแรงงาน	60,000.00	3.04	60,000.00	3.10	60,000.00	2.79	180,000.00	2.97
รวม	128,907.20	6.52	117,419.20	6.07	111,662.92	5.19	357,989.32	5.91
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร								
ค่าใช้จ่ายฉิมแบริ								
ค่าน้ำฉิมเชื้อเพลิง	101,782.80	5.15	91,714.00	4.74	130,088.80	6.05	323,585.60	5.34
ค่าพาหนะ	15,907.20	0.80	17,782.40	0.92	17,122.40	0.80	50,812.00	0.84
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	19,109.00	0.97	15,175.60	0.78	12,317.40	0.57	46,602.00	0.77
ค่าไปรษณีย์โทรเลข	11,856.00	0.60	10,007.60	0.52	9,099.80	0.42	30,963.40	0.51
ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์	41,019.43	2.07	42,138.44	2.18	76,003.33	3.54	159,161.20	2.63
ค่าเช่ารถ	35,320.00	1.79	59,904.00	3.10	23,720.00	1.10	118,944.00	1.96
ค่ารับรอง	8,462.57	0.43	15,976.24	0.83	25,853.36	1.20	50,292.17	0.83
ค่าซ่อมแซมพาหนะ	81,407.60	4.12	51,263.20	2.65	85,564.00	3.98	218,234.80	3.60
ค่าภาษีการค้า	81,705.28	4.13	76,008.80	3.93	94,709.50	4.40	252,423.58	4.16
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	11,627.20	0.59	1,904.00	0.10	1,208.00	0.06	14,739.20	0.24
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	14,660.00	0.74	10,169.60	0.53	25,786.00	1.20	50,615.60	0.84
ค่าวัสดุติดกราฟิกงาน	73,656.00	3.73	79,979.20	4.14	82,845.28	3.85	236,480.48	3.90
รวม	496,513.08	25.12	472,023.08	24.42	584,317.87	27.17	1,552,854.03	25.62
ค่าใช้จ่ายคงที่								
เงินเดือนและค่าจ้าง	1,015,574.40	51.38	1,008,314.00	52.15	1,119,292.00	52.04	3,143,180.40	51.86
ค่าเสื่อมราคาทรัพย์สิน	126,754.95	6.41	126,754.95	6.56	126,754.95	5.89	380,264.85	6.27
รวม	1,142,329.35	57.79	1,135,068.95	58.71	1,246,046.95	57.93	3,523,445.25	58.13
รวม	1,638,842.43	82.91	1,607,092.03	83.13	1,830,364.82	85.10	5,076,299.28	83.75
ค่าต้นไม้มือหายระหว่างประดับ	48,189.50	2.44	48,189.50	2.49	48,189.50	2.24	144,568.50	2.39
รวมต้นทูลทั้งสิ้น	1,976,570.80	100	1,933,332.40	100	2,150,848.90	100	6,060,752.10	100

ของทางราชการ พบว่าธุรกิจค้าแรงงานแก่ลูกค้าประจำในอัตราที่สูงมาก เนื่องจากขาดแคลนแรงงานที่มีประสิทธิภาพในการดูแลรักษาต้นไม้ คนงานหรือลูกค้าส่วนใหญ่ได้ทำงานกับบริษัทมาเป็นเวลานาน แรงงานที่ไปค้าเป็นต้องไปแรงงานที่มีประสิทธิภาพและเชื่อถือได้ แรงงานประจำส่วนหนึ่งเป็นแรงงานที่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา

2. ค่าเสื่อมราคา มีต้นทุนเท่ากับ 6.27% ของต้นทุนทั้งหมด เป็นผลเนื่องจากมูลค่าของทรัพย์สินประจำสูง โดยเฉพาะรถยนต์ที่ใช้ในการขนย้ายต้นไม้

นอกจากนี้ยังมีต้นทุนผันแปรที่ควรพิจารณาพิจารณา ดังนี้คือ

1. ค่าต้นไม้ มีต้นทุนเท่ากับ 7.95% ของต้นทุนทั้งหมด และเป็นต้นทุนผันแปรสูงอันดับ 1 จากการศึกษาพบว่า ต้นทุนประเภทนี้อาจจะประหยัดได้ ถ้าธุรกิจปลูกต้นไม้เอง แทนการซื้อต้นไม้ เพราะค่าซื้อต้นไม้ที่เกษตรกรผู้ขายต้นไม้ได้บวกกำไรจากการขายไปแล้วโดยเฉลี่ย 20-40% แต่ก็มีข้อจำกัด คือ ธุรกิจจะต้องมีเงินลงทุนครั้งแรกเป็นจำนวนมากในการจัดหาที่ดินที่เหมาะสมในการปลูก ต้องมีระบบการจัดการควบคุมดูแลให้ทั่วถึง และต้องจัดหาแรงงานที่มีประสิทธิภาพในการปลูกเลี้ยงต้นไม้อีกด้วย

2. ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา เป็นต้นทุนที่ต่ำที่สุดของต้นทุนทั้งหมด คือ มีต้นทุนเพียง 5.91% ของต้นทุนทั้งหมด ทั้งนี้เพราะเกษตรกรหรือธุรกิจให้เข้าต้นไม้ไม่นิยมใช้ยากำจัดแมลงและศัตรูพืช แต่จะจ้างแรงงานมาตัดแต่งกิ่ง หรือตัดแต่งต้นไม้เสียใหม่ ถ้าต้นไม้เสียหายขาดความสวยงามจนยากต่อการบำรุงรักษาแล้ว มักจะนิยมทำลายหรือทิ้งต้นไม้ต้นนั้นไป

อย่างไรก็ตามต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าของธุรกิจขนาดใหญ่อาจแยกต้นทุนของแต่ละขนาดกระถางให้ชัดเจน เพื่อให้ทราบถึงต้นทุนของพันธุ์ไม้ให้เข้า เพื่อตกแต่งภายในของแต่ละขนาดกระถางโดยจัดสรรค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งแสดงไว้ในตารางที่ 17 คือค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารให้แก่กระถางขนาดต่าง ๆ โดยถือเกณฑ์การจัดสรรตามขนาดกระถางดังนี้

<u>ขนาดกระถาง (นิ้ว)</u>	<u>ปริมาตรต่อกระถาง¹</u>	<u>จำนวนกระถาง</u>	<u>ปริมาตรรวม</u>
8	2.17	1,607	3,487.19
10	4.67	3,858	18,016.86
12	11.59	2,713	31,443.67
16	28.70	802	23,017.40
18	47.77	72	3,439.44
24	85.74	32	2,743.68
		<u>รวม</u>	<u>82,148.24</u>

วิธีคำนวณ

$$\text{เกณฑ์การคัดสรรตามขนาดกระถางที่ใช้} = \frac{\text{ปริมาตรสำหรับกระถางแต่ละขนาด}}{\text{ปริมาตรรวม}}$$

ตัวอย่างการคำนวณ

$$\text{เกณฑ์การคัดสรรสำหรับกระถางขนาด 8 นิ้ว} = \frac{3,487.19}{82,148.24} = 0.0424$$

การคำนวณเกณฑ์การคัดสรรสำหรับกระถางขนาดอื่น ๆ ใช้วิธีการคำนวณแบบเดียวกัน ซึ่งแสดงได้ดังนี้

<u>ขนาดกระถาง (นิ้ว)</u>	<u>เกณฑ์การคัดสรร</u>
8	.0424
10	.2193
12	.3828
16	.2802
18	.0419
24	.0334

การคัดสรรจะคัดสรรค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายในการขาย และบริหารในแต่ละปี (ตามตารางที่ 17) โดยให้หลักเกณฑ์การคัดสรรดังกล่าวข้างต้น จะ

¹ อนุภาคผนวก ค. หน้า 96-101.

ตารางที่ 18 ต้นทุนไม้ประดับให้เข้าแยกตามขนาดทรงต่างๆของธุรกิจขนาดใหญ่

รายการ	ต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าแยกตามขนาดทรงต่างๆ (วัน)						รวมทั้งสิ้น
	9	10	12	16	18	24	
ปี 1							
ค่าต้นไม้ (หน้า 63)	8,035.00	32,150.00	72,346.67	40,100.00	4,800.00	3,200.00	160,631.67
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาต้นแปร	5,465.67	28,269.35	49,345.67	36,119.80	5,401.21	4,305.50	128,907.20
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร							
ค่าใช้จ่ายผันแปร	21,052.15	108,885.32	190,065.21	139,122.97	20,803.90	16,583.53	496,513.08
ค่าใช้จ่ายคงที่	48,434.76	250,512.83	437,283.68	320,080.68	47,863.60	38,153.80	1,142,329.35
	69,486.91	359,398.15	627,348.89	459,203.65	68,667.50	54,737.33	1,638,842.43
ค่าต้นไม้เสียหายขณะจัดประดับ	2,410.50	9,645.00	21,704.00	12,030.00	1,440.00	960.00	48,189.50
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	85,398.08	429,462.50	770,745.23	547,453.45	80,308.71	63,202.83	1,976,570.80
ปี 2							
ค่าต้นไม้ (หน้า 63)	8,035.00	32,150.00	72,346.67	40,100.00	4,800.00	3,200.00	160,631.67
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาต้นแปร	4,978.58	25,750.03	44,948.07	32,900.86	4,919.86	3,921.80	117,419.20
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร							
ค่าใช้จ่ายผันแปร	20,013.78	103,514.66	180,690.44	132,260.87	19,777.77	15,765.56	472,023.08
ค่าใช้จ่ายคงที่	48,126.92	248,920.62	434,504.40	318,046.32	47,559.39	37,911.30	1,135,068.95
	68,140.70	352,435.28	615,194.84	450,307.19	67,337.16	53,676.86	1,607,092.03
ค่าต้นไม้เสียหายขณะจัดประดับ	2,410.50	9,645.00	21,704.00	12,030.00	1,440.00	960.00	48,189.50
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	83,564.78	419,980.31	754,193.58	535,338.05	78,497.02	61,758.66	1,933,332.40
ปี 3							
ค่าต้นไม้ (หน้า 63)	8,035.00	32,150.00	72,346.66	40,100.00	4,800.00	3,200.00	160,631.66
ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาต้นแปร	4,734.51	24,487.68	42,244.56	31,287.95	4,678.68	3,729.54	111,662.92
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร							
ค่าใช้จ่ายผันแปร	24,775.08	128,140.91	223,676.87	163,725.87	24,482.92	19,516.22	584,317.87
ค่าใช้จ่ายคงที่	52,832.39	273,258.10	476,986.77	349,142.35	52,209.37	41,617.97	1,246,046.95
	77,607.47	401,399.01	700,663.64	512,868.22	76,692.29	61,134.19	1,830,364.82
ค่าต้นไม้เสียหายขณะจัดประดับ	2,410.50	9,645.00	21,704.00	12,030.00	1,440.00	960.00	48,189.50
รวมทั้งสิ้น	92,787.48	467,681.59	837,458.86	596,286.17	87,610.97	69,023.73	2,150,848.90
สรุปต้นทุนรวมปีที่ 1-3							
ค่าต้นไม้	24,105.00	96,450.00	217,040.00	120,300.00	14,400.00	9,600.00	481,995.00
ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาต้นแปร	15,178.76	78,507.06	132,038.30	100,308.61	14,999.75	11,956.84	357,989.32
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร							
ค่าใช้จ่ายผันแปร	65,841.01	340,540.89	594,432.52	435,109.71	65,064.59	51,865.31	1,552,854.03
ค่าใช้จ่ายคงที่	149,394.07	772,691.55	1,348,774.85	987,269.35	147,632.36	117,683.07	3,523,445.25
	215,235.08	1,113,232.44	1,943,207.37	1,422,379.06	212,696.95	169,548.38	5,076,299.28
ค่าต้นไม้เสียหายขณะจัดประดับ	7,231.50	28,935.00	65,112.00	36,090.00	4,320.00	2,880.00	144,568.50
รวมต้นทุนทั้งสิ้น	261,750.34	1,317,124.50	2,362,397.67	1,679,077.67	246,416.70	193,985.22	6,060,752.10

แสดงเป็นต้นทุนการปลูกไม้ประดับให้เข้าสำหรับกระถางขนาดต่าง ๆ ของธุรกิจขนาดใหญ่ไว้
ในตารางที่ 18

ตัวอย่างการคำนวณการลดสรค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาปีที่ 1 (ตารางที่ 18)

ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาของกระถางขนาด 8 นิ้ว = $.0424 \times 128,907.20 = 5,465.67$ บาท
 ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาของกระถางขนาด 10 นิ้ว = $.2193 \times 128,907.20 = 28,269.35$ บาท
 ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาของกระถางขนาด 12 นิ้ว = $.3828 \times 128,907.20 = 49,345.67$ บาท
 ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาของกระถางขนาด 16 นิ้ว = $.2802 \times 128,907.20 = 36,119.80$ บาท
 ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาของกระถางขนาด 18 นิ้ว = $.0419 \times 128,907.20 = 5,401.21$ บาท
 ค่าใช้จ่ายบำรุงรักษาของกระถางขนาด 12 นิ้ว = $.0334 \times 128,907.20 = 4,305.50$ บาท

รายได้จากการให้เข้าไม้ประดับ

รายได้จากการให้เข้าต้นไม้ที่จัดประดับจะเก็บค่าเข้าตามความสูงของต้นไม้และขนาด
กระถาง โดยไม่คำนึงว่าจะเป็นพันธุ์ชนิดใด การเข้าต้นไม้จะมีการเซ็นสัญญาเข้าเป็นปี แต่เก็บ
ค่าเข้ารายเดือน โดยเก็บตามความสูงของต้นไม้ ดังนี้คือ

ตารางที่ 19 อัตราค่าเข้าต้นไม้ต่อหนึ่งต้นต่อเดือน

หมายเลข	ชนิดของกระถาง	ความสูงของต้นไม้ (เมตร)	ราคาต้นละ (บาท)
1	กระถางขนาด 8 นิ้ว	.30	50
2	กระถางขนาด 10 นิ้ว	.50	75
3	กระถางขนาด 12 นิ้ว	.70-1.00	150
4	กระถางมังกรเล็ก (16 นิ้ว)	1.50-2.00	200
5	กระถางมังกรกลาง (18 นิ้ว)	2.00-2.50	250
6	กระถางมังกรยักษ์ (24 นิ้ว)	3.00 ขึ้นไป	300

เงื่อนไข การให้เข้าไม้ประดับของกิจการขนาดใหญ่อธิบายได้ดังนี้

1. อัตราค่าเข้าต้นไม้ 1 ต้นต่อเดือน หมายถึง ต้นไม้ที่ประดับอยู่ในอาคาร 1 ต้น
และต้นไม้ที่สำรองนำมาหมุนเวียนจัดประดับ

2. บริษัทจะเปลี่ยนต้นไม้และไม้ประดับ ซึ่งมีสภาพร่วงโรยหรือเฉา หรือตายในทันทีที่เกิดอาการดังกล่าว

3. ความถี่ในการเปลี่ยนต้นไม้ที่ตกแต่ง ซึ่งปกติมักจะต้องตกลงกันว่าจะเปลี่ยนภายใน 10 วัน 15 วัน หรือ 3 สัปดาห์ต่อเดือน

4. บริษัทจะเป็นผู้จัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ในการตกแต่งบำรุงรักษาและสิ่งอื่น ๆ ที่จำเป็น

5. การจัดหาคนรดน้ำต้นไม้ ถ้าเป็นผู้เช่ารายใหญ่ เข้าต้นไม้จัดประดับจำนวนมาก บริษัทจะส่งพนักงานไปรดน้ำให้ ณ สถานที่ตั้งประดับ โดยผู้ให้เช่าจะจัดทำตารางหรือกำหนดวันที่จะมารดน้ำต้นไม้ให้แก่ผู้เช่าแต่ละราย การรดน้ำจะรดน้ำต้นไม้ที่อยู่ในบลิ๊อคหรือจานรอง แต่ถ้าผู้เช่า เข้าต้นไม้ไม่มาก ผู้เช่าจะต้องเป็นผู้รดน้ำต้นไม้เอง

6. การเสนอราคาและการกำหนดขนาดของกระถางของธุรกิจแต่ละแห่งอาจแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชื่อเสียงและการให้บริการของธุรกิจแต่ละแห่ง

รายได้ของบริษัทเปลี่ยนแปลงไปตามจำนวนลูกค้าหรือจำนวนต้นไม้ที่บริษัทจะสามารถหามาให้เช่าได้ในช่วงระหว่างปี ดังนั้นรายได้ในแต่ละปีจะแตกต่างกันไป

นอกจากการให้เช่าต้นไม้ไปจัดประดับในอาคารเป็นรายเดือนต่อต้นแล้ว ธุรกิจขนาดใหญ่นี้ยังให้เช่าต้นไม้ยังมีบริการให้เช่าต้นไม้เป็นครั้งคราวหรือในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เช่นในงานสัมมนา งานนิทรรศการ งานพิธีต่าง ๆ งานเลี้ยงรับรอง เป็นต้น

รายได้จากการให้เช่าต้นไม้ตามขนาดกระถางต่าง ๆ ในแต่ละปีมีดังนี้ (ตารางที่ 20)

จากต้นทุนให้เช่าไม้ประดับแยกตามขนาดกระถางของธุรกิจขนาดใหญ่ (ตารางที่ 18) และรายได้จากการให้เช่าต้นไม้ตามขนาดกระถาง (ตารางที่ 20) สามารถคำนวณหากำไรจากการดำเนินงาน ซึ่งแยกออกตามขนาดกระถางต่าง ๆ ได้ดังนี้ (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 20 รายได้ของธุรกิจขนาดใหญ่จากการให้เข้าต้นไม้แยกตามขนาดกระถาง

รายการ	รายได้ตามขนาดกระถาง (นิ้ว)						รวมทั้งสิ้น (บาท)
	8	10	12	16	18	24	
รายได้ปีที่ 1	113,700.00	511,595.00	909,500.00	613,908.00	79,580.00	45,475.00	2,273,758.00
รายได้ปีที่ 2	111,970.00	503,855.00	895,743.00	604,626.00	78,378.00	44,787.00	2,239,359.00
รายได้ปีที่ 3	124,898.00	562,106.48	999,190.00	674,450.00	87,429.07	49,900.00	2,497,973.55
รวม	350,568.00	1,577,556.48	2,804,433.00	1,892,984.00	245,387.07	140,162.00	7,011,090.55

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 คำนวณ รายได้ และกำไรของธุรกิจขนาดใหญ่อื่นๆที่ไม่ใช่บริษัท

รายการ	ประเภทขนาดต่าง ๆ (ตัว)										รวมทั้งสิ้น (บาท)			
	8		10		12		16		18		24			
ปีที่ 1 รายได้	113,700	00	511,595	00	909,500	00	613,908	00	79,580	00	45,475	00	2,273,758	00
<u>หัก</u> ต้นทุนจากการดำเนินงานทั้งสิ้น	85,398	08	429,462	50	770,745	23	547,453	45	80,308	71	63,202	83	1,976,570	80
กำไรสุทธิ	28,301	92	82,132	50	138,754	77	66,454	55	(728)	71	(17,727)	83	297,187	20
ปีที่ 2 รายได้	111,970	00	503,855	00	895,743	00	604,626	00	78,378	00	44,787	00	2,239,359	00
<u>หัก</u> ต้นทุนจากการดำเนินงานทั้งสิ้น	83,564	78	419,980	31	754,193	58	535,338	05	78,497	02	61,758	66	1,933,332	40
กำไรสุทธิ	28,405	22	83,874	69	141,549	42	69,287	95	(119)	02	(16,971)	66	306,026	60
ปีที่ 3 รายได้	124,898	00	562,106	48	999,190	00	674,450	00	87,429	07	49,900	00	2,497,973	55
<u>หัก</u> ต้นทุนจากการดำเนินงานทั้งสิ้น	92,787	48	467,681	69	837,458	86	596,286	17	87,610	97	69,023	73	2,150,848	90
กำไรสุทธิ	32,110	52	94,424	79	161,731	14	78,163	83	(181)	90	(19,123)	73	347,124	65
รวมปีที่ 1-3														
รายได้	350,568	00	1,577,556	48	2,804,433	00	1,892,984	00	245,387	07	140,162	00	7,011,090	55
<u>หัก</u> ต้นทุนจากการดำเนินงานทั้งสิ้น	261,750	34	1,317,124	50	2,362,397	67	1,679,077	67	246,416	70	193,985	22	6,060,752	10
กำไรสุทธิ	88,817	66	260,431	98	442,035	33	213,906	33	(1,029)	63	(53,823)	22	950,338	45
จำนวนประเภทที่ไม่ใช่บริษัท	1,607		3,858		2,713		802		72		32		9,084	
	18	42	22	50	54	31	88	91	(4)	77	(560)	66	34	87

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่า ต้นไม้ให้เข้าของกระถางขนาด 16 นิ้ว จะให้กำไรสูงสุดคือ 88.91 บาทต่อกระถางต่อปี และต้นไม้ในกระถางขนาด 24 นิ้ว จะขาดทุนเฉลี่ย กระถางละ 560.66 บาทต่อปี เพราะบริษัทให้เข้าไม้ประดับส่วนใหญ่จะสำรองต้นไม้ไว้เป็นจำนวนมาก เพื่อใช้จัดประดับในการให้เข้าต้นไม้ในช่วงสั้น ๆ เช่น งานสัมมนา งานนิทรรศการ เป็นต้น การสำรองต้นไม้ขนาดใหญ่จะทำให้ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการซื้อพันธุ์ไม้สูงขึ้น ดังนั้นถ้าต้องการลดต้นทุนของกระถางขนาด 16 นิ้ว และ 18 นิ้ว ก็อาจทำได้โดยสำรองต้นไม้ไว้เพียง 1 ชุดเท่านั้น

การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากเงินลงทุน (Return on Investment)

1. ผลตอบแทนจากเงินลงทุนของธุรกิจขนาดเล็ก

การคำนวณผลตอบแทนจากการลงทุนของธุรกิจขนาดเล็ก เป็นการเปรียบเทียบระหว่างผลกำไรจากการดำเนินงานกับเงินลงทุน จากตารางที่ 16 หน้า 61 และข้อ 2 หน้า 54-55 ตามลำดับ ซึ่งมีวิธีการคำนวณดังนี้

สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{เงินลงทุน}}$$

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนในปีที่ 1} = \frac{36,249.51 \times 100}{414,800} = 8.74\%$$

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนในปีที่ 2} = \frac{34,803.92 \times 100}{414,800} = 8.39\%$$

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนในปีที่ 3} = \frac{34,186.91 \times 100}{414,800} = 8.24\%$$

2. ผลตอบแทนจากเงินลงทุนของธุรกิจขนาดใหญ่

การคำนวณผลตอบแทนจากการลงทุนของธุรกิจขนาดใหญ่ใช้ตัวเลขกำไรจากการดำเนินงานและเงินลงทุนจากตารางที่ 21 หน้า 72 และข้อ 2 หน้า 63-64 ตามลำดับ

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนในปีที่ 1} = \frac{297,187.20 \times 100}{894,462} = 33.23\%$$

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนในปีที่ 2} = \frac{306,026.60 \times 100}{894,462} = 34.21\%$$

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนในปีที่ 3} = \frac{347,124.65 \times 100}{894,462} = 38.81\%$$

จากการคำนวณผลตอบแทนจากการลงทุนข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการให้เข้าต้นไม้ เพื่อการตกแต่งภายใน ให้ผลตอบแทนจากเงินลงทุนค่อนข้างสูง โดยเฉพาะธุรกิจให้เข้าต้นไม้ ขนาดใหญ่ ให้ผลตอบแทนจากการลงทุนสูงกว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนของธุรกิจขนาดเล็ก ปีที่ 1 2 3 จำนวน 24.49% 25.82% 30.57% ตามลำดับ

การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนและระดับปลอดภัยจากการให้เข้าไม้ประดับ

1. การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน (breakeven analysis)

จุดคุ้มทุน คือ จุดที่เกิดจากการขาย ซึ่งทำให้รายได้เท่ากับค่าใช้จ่ายพอดี นั่นคือ จุดที่กำไรเท่ากับศูนย์ จุดคุ้มทุนช่วยในการวางแผนกำไรว่าควรจะขาย (ให้เข้า) ต้นไม้ ในปริมาณเท่าใด จึงจะได้รับผลกำไรตามที่ต้องการ

ในที่นี้จะแยกพิจารณาจุดคุ้มทุนเป็น 2 กรณีคือ

1.1 จุดคุ้มทุนของการให้เข้าไม้ประดับของธุรกิจขนาดเล็ก

เนื่องจากเกษตรกรสามารถให้เข้าไม้ประดับได้ทุกขนาดกระถางในราคาต่าง ๆ กัน จึงคำนวณหาจุดคุ้มทุนของการให้เข้าไม้ประดับในรูปของค่าขาย (ให้เข้า) โดยใช้ตัวเลขต้นทุน รายได้และกำไรจากตารางที่ 15 และตารางที่ 16

สูตรการคำนวณ

$$\text{ค่าขาย ณ จุดคุ้มทุน} = \frac{\text{ต้นทุนคงที่}}{1 - \frac{\text{ต้นทุนผันแปร}}{\text{ค่าขาย (รายได้)}}$$

$$\text{ค่าขาย (ให้เข้า) ณ จุดคุ้มทุน ปีที่ 1} = \frac{196,560}{1 - \left(\frac{83,990.49}{316,800}\right)} = 267,464.96 \text{ บาท}$$

$$\text{ค่าขาย (ให้เข้า) ณ จุดคุ้มทุน ปีที่ 2} = \frac{196,560}{1 - \left(\frac{85,436.08}{316,800}\right)} = 269,149.66 \text{ บาท}$$

$$\text{ค่าขาย (ให้เข้า) ณ จุดคุ้มทุน ปีที่ 3} = \frac{196,560}{1 - \left(\frac{86,053.09}{316,800}\right)} = 269,851.73$$

จากการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของการให้เข้าไม้ประดับเพื่อการตกแต่งภายในปรากฏว่า ปีที่ 1 ถ้าเกษตรกรนำต้นไม้ให้เข้าประดับภายในได้รวม 267,464.96 บาท จะทำให้

รายได้เท่ากับค่าใช้จ่าย และถ้าจำหน่ายได้มากกว่า 267,464.96 บาท จะได้รับผลกำไร แต่ถ้าได้น้อยกว่าจุดเสมอตัว คือ 267,464.96 บาท จะต้องประสพกับผลขาดทุน

ปีที่ 2 และปีที่ 3 เกษตรกรจะต้องนำต้นไม้ไปให้เข้าได้รวม 269,149.66 บาท และ 269,851.73 บาท ในปีที่ 2 และปีที่ 3 ตามลำดับ ซึ่งจะเสมอตัว คือ มีรายได้เท่ากับค่าใช้จ่าย

1.2 จุดเสมอตัวของการให้เข้าไม้ประดับของธุรกิจขนาดใหญ่

การคำนวณจุดเสมอตัวของการให้เข้าไม้ประดับของธุรกิจขนาดใหญ่ใช้ตัวเลข ต้นทุน รายได้ และกำไรจากตารางที่ 18 และตารางที่ 21

$$\text{ค่าขาย (ให้เข้า) ณ จุดเสมอตัว ปีที่ 1} = \frac{1,142,329.35}{1 - \left(\frac{834,241.45}{2,273,758}\right)} = 1,804,342.68 \text{ บาท}$$

$$\text{ค่าขาย (ให้เข้า) ณ จุดเสมอตัว ปีที่ 2} = \frac{1,135,068.95}{1 - \left(\frac{798,263.45}{2,239,359}\right)} = 1,763,898.91 \text{ บาท}$$

$$\text{ค่าขาย (ให้เข้า) ณ จุดเสมอตัว ปีที่ 3} = \frac{1,246,046.95}{1 - \left(\frac{904,801.95}{2,497,973.55}\right)} = 1,953,664.08 \text{ บาท}$$

จากการวิเคราะห์จุดเสมอตัวของการให้เข้าไม้ประดับเพื่อการตกแต่งภายในของธุรกิจขนาดใหญ่ ปรากฏว่า

ปีที่ 1 ถ้าบริษัทนำต้นไม้ให้เข้าได้รวม 1,804,342.68 บาท จะทำให้รายได้เท่ากับค่าใช้จ่าย และถ้าจำหน่ายได้มากกว่า 1,804,342.68 บาท จะได้รับผลกำไร แต่ถ้าได้น้อยกว่าจุดเสมอตัว คือ 1,804,342.68 บาท จะต้องประสพกับผลขาดทุน

ปีที่ 2 และปีที่ 3 บริษัทต้องนำต้นไม้ให้เข้าให้ได้เท่ากับ 1,763,898.91 บาท และ 1,953,664.08 บาท ในปีที่ 2 และปีที่ 3 ตามลำดับ ซึ่งจะเสมอตัว คือมีรายได้เท่ากับค่าใช้จ่าย

ระดับปลอดภัย (Margin of Safety)¹

ระดับปลอดภัย คือ ส่วนที่ขายเกินจุดเสมอตัว ถ้าปริมาณที่ขายลดลงจนกระทั่งถึงจุดเสมอตัว กิจกรรมจึงจะเริ่มขาดทุน ระดับปลอดภัยนี้จะคำนวณเป็นอัตราส่วนของค่าขาย

¹ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา การบัญชีต้นทุน (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525) หน้า 310-311.

1. ระดับผลตอบแทนของการให้เข้าไม้ประดับของธุรกิจขนาดเล็ก

ถ้าสมมติค่าขายในแต่ละปี เป็นอัตราการขายโดยปกติของกิจการ การคำนวณระดับผลตอบแทนของการให้เข้าต้นไม้ประดับในรูปของค่าขาย (ให้เข้า) โดยจะใช้ตัวเลขค่าขายจากตารางที่ 16 และปริมาณขาย ณ จุดคุ้มกันตัว

สูตรการคำนวณ

$$\text{อัตราส่วนระดับผลตอบแทน} = \frac{\text{ค่าขาย} - \text{ปริมาณขาย ณ จุดคุ้มกันตัว}}{\text{ค่าขาย}}$$

$$\text{ระดับผลตอบแทนของค่าขาย (ให้เข้า) ปีที่ 1} = \frac{316,800 - 267,464.96}{316,800} = 15.57\%$$

$$\text{ระดับผลตอบแทนของค่าขาย (ให้เข้า) ปีที่ 2} = \frac{316,800 - 269,149.66}{316,800} = 15.04\%$$

$$\text{ระดับผลตอบแทนของค่าขาย (ให้เข้า) ปีที่ 3} = \frac{316,800 - 269,851.73}{316,800} = 14.82\%$$

2. ระดับผลตอบแทนของการให้เข้าไม้ประดับของธุรกิจขนาดใหญ่

การคำนวณอัตราส่วนระดับผลตอบแทนของการให้เข้าไม้ประดับของธุรกิจขนาดใหญ่ใช้ตัวเลขค่าขายจากตารางที่ 20 และปริมาณขาย ณ จุดคุ้มกันตัว

$$\text{ระดับผลตอบแทนของค่าขาย (ให้เข้า) ปีที่ 1} = \frac{2,273,758 - 1,804,342.68}{2,273,758} = 20.65\%$$

$$\text{ระดับผลตอบแทนของค่าขาย (ให้เข้า) ปีที่ 2} = \frac{2,239,359 - 1,763,898.91}{2,273,758} = 20.91\%$$

$$\begin{aligned} \text{ระดับผลตอบแทนของค่าขาย (ให้เข้า) ปีที่ 3} &= \frac{2,497,973.55 - 1,953,664.08}{2,497,973.55} \\ &= 21.79\% \end{aligned}$$